ဖက်ကြီးကုန်းကျေးရွာ

တိုက်ရွာကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျုံ့ပျော်မြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်းမှတ်တမ်း

(၂၀၂၀-၂၀၂၁)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းကော်မတီ

တိုက်ရွာကျေးရွာအုပ်စု ၊ ဖက်ကြီးကုန်းကျေးရွာ၊ ကျုံ့ပျော်မြို့နယ်

(သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊

ကျုံ့ပျော်မြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်။)

၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

အတိုကောက်စကားလုံးများ ၅

စကားချီး ၆

ဖက်ကြီးကုန်းကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ၊ ကျုံပျော်မြို့နယ် ၈

ဖက်ကြီးကုန်းကျေးရွာရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန် ၉

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းစဉ် ၁၀

(၁) နိဒါန်း– ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၂

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၃

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ ၁၆

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများ လက်လှမ်းမှီမှု – လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၂၀

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၂

(က) ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်

(ခ) နည်းဗျူဟာ

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၄

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း
(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ
(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာနည်းပညာနှင့် ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း
(ဃ) စိုက်ပျိုးရေးလယ်ယာသုံးကိရိယာများစနစ်တကျငှားရမ်းအသုံးပြုနိုင်ရေး

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၆

(က) နှစ်စဉ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၃၂

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၃၃

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ
(င) စီမံကိန်းအား စဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

(၁၁) စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၄

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ ၃၇

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား
ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ
ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ
ဇယား ၇ ဝမ်းစာဖူလုံမှု
ဇယား ၈ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၆ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၃ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ
ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်း
ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ
ဇယား ၂၇ ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်
ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့်စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား ၃၁ ကျောင်းတတ်နှုန်း
ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၃ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ
ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသောရောဂါများ
ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု
ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိမှု
ဇယား ၃၈ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ
ဇယား ၃၉ ကျား-မ ရေးရာ
ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ
ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု
ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၈၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၈၉

ဖက်ကြီးကုန်းကျေးရွာကော်မတီဝင်များစာရင်း ၉၃

ကိုးကားစာရင်း ၉၇

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MOALI	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
MOCARD	သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ခု ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၄-၂၀၂၅ ခုနှစ်အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသော သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက် များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ လူငယ် နှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကိုအသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက် အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေး ခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်း ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်း လဲမှုများဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုး

မှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုး ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့်အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

မေလ၊ ၂၀၂၁ ခုနှစ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ဖက်ကြီးကုန်းကျေးရွာ
ကျုံပျော်မြို့နယ်

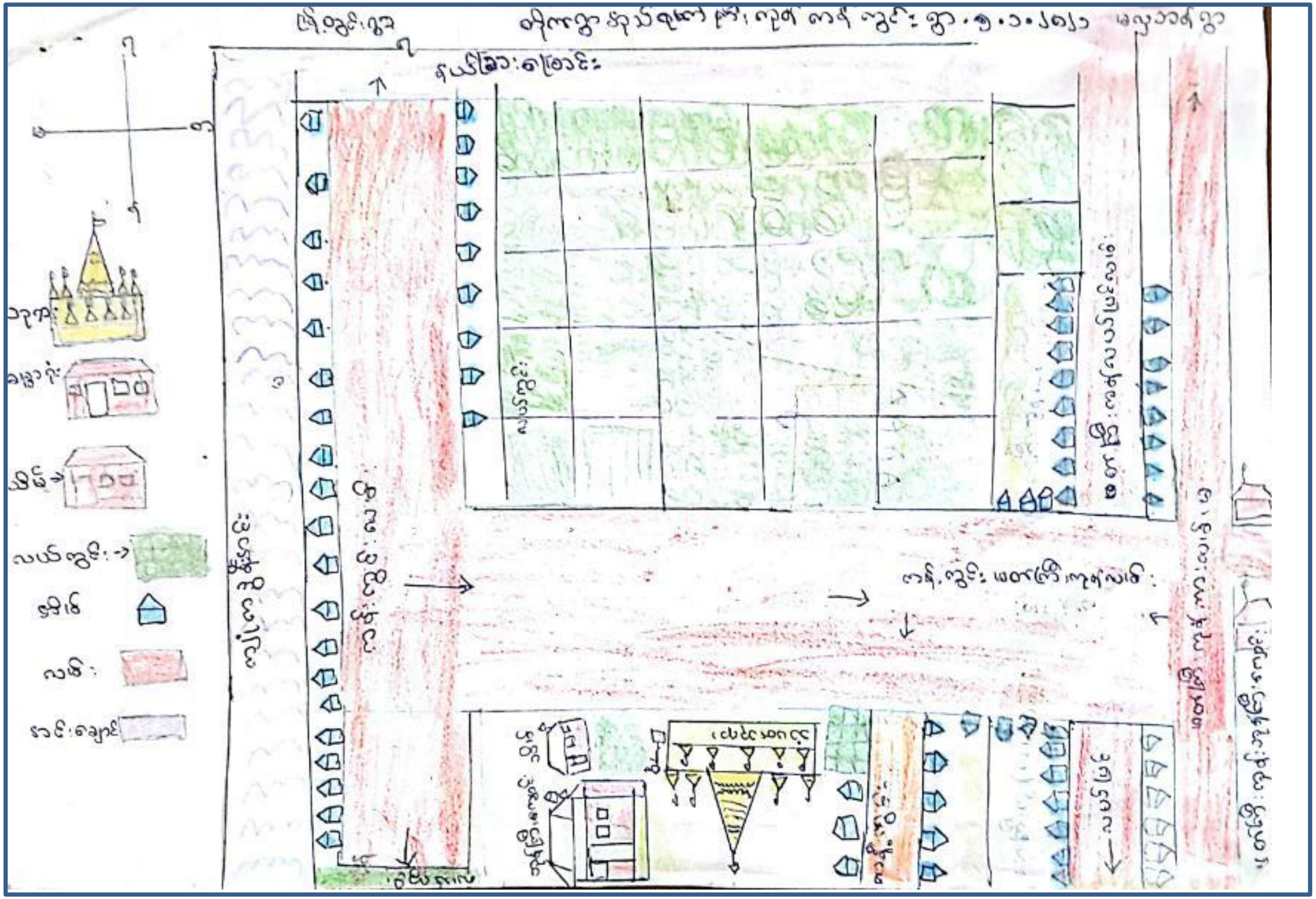

နယ်ခြားချောင်း
ဘုရား
အိမ်
လယ်ကွင်း
လမ်း

ကျေးရွာရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်												
ကျေးရွာအမည်– ဖက်ကြီးကုန်းကျေးရွာ												
အဖြစ်အပျက်	ဇန်	ဖေ	မတ်	ဧပြီ	မေ	ဇွန်	ဇူလိုင်	ဩဂုတ်	စက်	အောက်	နို	ဒီ
ရာသီဥတု	အေး	အေး	အပူချိန်မြင့်	အပူချိန်မြင့်	မိုးနည်း	မိုးများ	မိုးများ	မိုးများ	သင့်	သင့်	သာယာ	အေး
အလုပ်အကိုင်	ပဲဆေးဖြန်း	ပဲရိတ်သိမ်း	ပဲရိတ်သိမ်း	မြေထွန်ယက်	ကန်သင်း ပြင်	စပါးစိုက် ပျိုး	စပါးစိုက် ပျိုး	ဆေးဖျန်း	မြေဩဇာ ပတ်	စပါးရိတ် သိမ်း	စပါးရိတ် သိမ်း	မတ်ပဲစို က်ပျိုး
ဝင်ငွေ	နည်း	များ	များ	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	များ	နည်း	များ	များ	နည်း
အသုံးစရိတ်	နည်း	များ	များ	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	များ	နည်း	များ	များ	နည်း
ချေးငွေလိုအပ်မှု	များ	**နည်း**	**နည်း**	များ	များ	**များ**	**များ**	**နည်း**	**များ**	**နည်း**	**နည်း**	**များ**
ဝမ်းစာဖူလုံမှု	နည်း	**ဖူလုံ**	**ဖူလုံ**	နည်း	နည်း	**နည်း**	**နည်း**	**ဖူလုံ**	**နည်း**	**ဖူလုံ**	**ဖူလုံ**	**နည်း**
သောက်သုံးရေ ရရှိမှု	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ
တိရစ္ဆာန်အစာရ ရှိမှု	သင့်	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	သင့်	သင့်	သင့်	သင့်	သင့်	သင့်	သင့်
တိရစ္ဆာန်ရောဂါ ကျရောက်မှု	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ
ကျန်မားရေး အခြေအနေ	–	–	**သင့်**	–	–	သင့်	–	–	–	–	**သင့်**	–
သီးနှံပိုးမွှားရော ဂါကျရောက်မှု	များ	နည်း	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	နည်း	နည်း	များ	များ	မရှိ	များ
ပွဲတော်	–	–	–	–	–	–	–	–	မီးထွန်းပွဲ	–	–	–
သဘာဝဘေး အန္တရာယ်	–	–	–	–	–	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	–	–	–

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းစဉ်

(၁) နိဒါန်း– ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများ ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ် ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီ ဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာ ပါဝင်၍ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန်အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ်သော နည်းပညာရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိ ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အချက်များ၊ (၅)နှစ်တာ ကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့အပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သော အရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင် များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူ အညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင် မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ (INGOs)၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့ အစည်းများ(NGOs)၊ အစိုးရမဟုတ်သော ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ(LNGOs)၊ အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ(CSOs)နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင် မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏တိကျသော လိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော၎င်းတို့၏ သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်း များအနေဖြင့်ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ(ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ် သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်း ဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့် ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ် တိုင်ထည့်ဝင်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများ ထံမှရရှိနိုင်မည့်အကူအညီများ ကိုအခြေခံကာဦးစားပေးစီမံချက်များ ချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့် သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ လူထု၏ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိ ကျကျပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့်

အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံချက်များကို နှစ်အလိုက်ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုအပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက် သွားမည့်အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျုံပျော်နယ်မြို့သည် အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ် ၉၅ဒီဂရီ ၁၂မိနစ်နှင့် မြောက်လတ္တီတွဒ် ၁၇ဒီဂရီ ၁၈မိနစ်အကြားနှင့် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ၁၀၀'-၆"အမြင့်တွင်တည်ရှိပါသည်။ အကျယ်အဝန်းအားဖြင့် (၃၁၉.၇၆)စတုရန်းမိုင် ကျယ်ဝန်းပြီး အရှေ့မှအနောက်သို့ (၁၉.၃)မိုင်နှင့် တောင်မှမြောက်သို့ (၂၀.၈)မိုင် ရှည်လျားပါသည်။ ကျုံပျော်မြို့နယ်သည် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ပုသိမ်ခရိုင်တွင်တည်ရှိပြီး ကျုံပျော်မြို့ပေါ်ရပ်ကွက်(၄)ခု၊ အထောင်မြို့တွင် ရပ်ကွက်(၄)ခု၊ ကျေးရွာအုပ်စုပေါင်း(၈၉)နှင့် ကျေးရွာပေါင်း(၅၂၃)ရွာ ပါဝင်ပါသည်။ မြို့ပေါ်နှင့်ကျေးရွာအုပ်စု ပေါင်း(၉၇)အုပ်စုတွင် ကျေးရွာပေါင်း(၅၃၁)ရွာ၊ အိမ်ခြေ(၅၇၉၆၂)၊ လူဦးရေ(၂၅၂၅၆၆)ရှိပါသည်။ မြို့နယ်တစ်ခုလုံး မြေပြန့်လွင်ပြင်နှင့် မြစ်ချောင်းများရှိပြီး ကျန်မြို့နယ်များ၏ မြေပြန့်လွင်ပြင် မြစ်ချောင်းများနှင့် စပ်ဆက်လျက်ရှိပါသည်။

ကျုံပျော်မြို့နယ်၏ အရှေ့ဘက်တွင် ဓနုဖြူမြို့နယ်နှင့် ပန်းတနော်မြို့နယ်၊ အနောက် ဘက်တွင် ရေကြည်မြို့နယ်၊ တောင်ဘက်တွင် ကျောင်းကုန်းမြို့နယ်၊ မြောက်ဘက်တွင် လေးမျက်နှာမြို့နယ်၊ ဟသ်ာတမြို့နယ်တို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်လျက်ရှိပါသည်။ ကျုံပျော်မြို့နယ်တွင် အဓိကဖြတ်သွားသောမြစ်မှာ ဒါးကမြစ်ဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ သောက်သုံးရေ စသည်ဖြင့် အသုံးပြုနိုင်ပြီး သင်္ဘော၊ စက်လှေများလည်း သွားလာနိုင်သော မြစ်ဖြစ်ပါသည်။

ကျုံပျော်မြို့နယ်သည် စိုစွတ်သောရာသီဥတုရှိပြီး အမြင့်ဆုံးအပူချိန် (၃၈.ဝံC)နှင့် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန် (၁၅.ဝံ C) ဖြစ်ပါသည်။ မိုးရေချိန်အနေဖြင့် နှစ်တစ်နှစ်လျှင် မိုးရွာရက် (၉၇)ရက်ခန့်ရှိပြီး စုစုပေါင်းမိုးရေချိန်(၇၃.၅၉)လက်မခန့်ရှိပါသည်။ မိုးအများဆုံး ရွာသွန်းသောလမှာ ဇွန်လနှင့် ဩဂုတ်လ တို့ဖြစ်ပါသည်။

ဖက်ကြီးကုန်းကျေးရွာသည် ကျုံပျော်မြို့အရှေ့ဘက်တွင်တည်ရှိ၍ ပထဝီဝင်အနေအထား အရ မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ကျုံပျော်မြို့နှင့် (၈) မိုင်ခန့် ကွာဝေးပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင် ကျေးရွာများမှာ ရွာသစ်၊ လယ်ကွင်းကြီး၊ သစ်ဆိပ်ကုန်း၊ မြို့တွင်း ကျေးရွာ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ ဖက်ကြီးကုန်းကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်သောကျေးရွာလည်းဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဖက်ကြီးကုန်းကျေးရွာတွင် ဓာတ်သတ္တုဆိုင်ရာ သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထွက်ရှိမှုမရှိပါ။ သို့သော်လည်း ကျန်းမာရေးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေသော ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ ဖြစ်သည့် ကုန်းဗေဒါပန်းပင်၊ မြင်းခွာရွက်ပင်၊ သဘော်ပင်၊ စသည်တို့ပေါက်ရောက်ပါသည်။ ကွမ်းသီးပင်၊ အုန်းပင်၊ ထန်းပင်၊ သရက်ပင်နှင့် အခြားသီးပင် စားပင်များလည်း ရှိကြပါသည်။

(၃) ကျေးရွာ၏လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဖက်ကြီးကုန်းကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု (၁၀၂)စုရှိပြီး လူဦးရေစုစုပေါင်း (၃၅၉)ဦးရှိပါ သည်။ ပျမ်းမျှတစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၄)ဦးနှုန်းခန့်ရှိသောကြောင့် ကျေးလက်အိမ်ထောင်စု၏ အမျိုးသားအဆင့် ပျမ်းမျှတစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၅)ဦးနှုန်းနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် အနည်းငယ်လျော့နည်း မှုရှိပါသည်။သို့ရာတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်သောလူဦးရေသည် တစ်ရွာလုံး၏ (၆၇.၃%)ခန့်ရှိသည့် အတွက် လက်ရှိအချိန်တွင် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုအတွက် အားထားနိုင်သည့် လူသားအရင်းအမြစ် အသင့်အတင့် ရှိသောကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ-ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်မမျှတမှု

ဖက်ကြီးကုန်းကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး တစ်ရွာလုံး၏ ယေဘုယျအားဖြင့် ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စုမှာပို၍ များပြားပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်သော ဥစ္စာဓနအဆင့်ခွဲခြားမှုနည်းလမ်းအရ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၂၈)အိမ်ထောင်စုမှာ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၁၂.၈၆%) သာရှိပြီး အိမ်အနေအထားမှာလည်း တိုက်ခံအိမ်၊ သွပ်မိုးအိမ်အချို့နှင့် ပျဉ်ထောင်အိမ်၊ သွပ်မိုးအမျိုး အစားများဖြစ်ပြီး လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ (လက်တွန်း ထွန်စက်၊ ခြွေလှေ့စက်) စသည်တို့ ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး လယ်လုပ်ငန်း၊ ဥယျာဉ်ခြံလုပ်ငန်းနှင့် မွေးမြူ ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၂၄)အိမ်ထောင်စု ရှိပြီး လယ်ယာသုံးကိရိယာအနေဖြင့် (ရေစုပ်စက်၊မြက်ရိတ်စက်) စသည်တို့ကိုအသုံးပြုမှုများ ကြပါသည်။ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၁၁)အိမ်ထောင်စုရှိပြီး အချို့မှာ ရေစုပ်စက်များ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ အများစုမှာ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာပစ္စည်းများ ငှားရမ်းသုံးစွဲကြပြီး အိမ် အခြေအနေမှာ ဓနိမိုး၊ ဓနိကာ၊ ပျဉ်ခင်းအိမ်များဖြစ်ကြပါသည်။ အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ် ထောင်စု များမှာ (၃၉) စုဖြစ်ပြီး ကျပမ်းအလုပ် လုပ်ကိုင်သူပိုမိုများပြားပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ကျေးရွာသူ/သားမိသားစုဝင်များသည် ဆွေမျိုးသားချင်းများ ဖြစ်သောကြောင့် ကျေးရွာရပ်မိရပ်ဖအကြီးအကဲ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ညီညွတ်မှုရှိကြပါသည်။ ပြဿနာ တစ်စုံတစ်ရာ ပေါ်ပေါက်လာပါကလည်း ဝိုင်းဝန်းဖြေရှင်းသည့် နည်းလမ်းကိုသာအသုံးပြုကြပြီး တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးကူညီရိုင်းပင်းကြပါသည်။ ဆင်းရဲသောကျေးရွာဖြစ်၍ အလုပ်အကိုင်ရှားပါးပြီး အရင်းအနှီး မတတ်နိုင်သောကြောင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်အသေးစား လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတိုးနှုန်း သက်သာစွာဖြင့် ရင်းနှီးမတည်ငွေ ထုတ်ချေးပေးနိုင်သော

ဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ အကူအညီ တင်ပြတောင်းခံကာ ချေးငွေများထုတ်ချေးပေးမည်ဆိုပါက ကျေးရွာတွင် မိသားစုဝင်ငွေတိုးပွား လာ ပြီး ကြွေးမြီများလည်း လျော့နည်းလာနိုင်ပါမည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာသည် ကျုံပျော်မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် (၈)မိုင်အကွာတွင်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ သည် ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရှိသော ကျေးရွာနှင့်(၄)မိုင်ခန့် ကွာဝေးပြီး မြို့နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံနှင့်(၈)မိုင်ခန့်ဝေး၍ဆေးဆိုင်များမှာလည်းအနီးအနားတွင်မရှိသောကြောင့် အခက်အခဲရှိပါသည်။ အုပ်စုတွင်း တာဝန်ကျသည့် ဘက်စုံသားဖွားဆရာမမှ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု များကို လစဉ်နှင့်သတ်မှတ်လများအလိုက် တစ်နှစ်လျှင်သုံးကြိမ်ခန့် ဆောင်ရွက်ပေးလျှက် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ယင်လုံ အိမ်သာကိုသာ အများဆုံးအသုံးပြုကြပါ သည်။

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာလူဦးရေမှာ စုစုပေါင်း(၃၅၈)ဦးရှိသည့်အနက် မူလတန်းအဆင့်ရှိ လူဦးရေ (၄၇.၄၆%)၊ အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ(၁၄.၈၃%)၊ အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ (၁၄.၈၃%) နှင့် ၊ တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်အဆင့်ရှိသူ(၃.၃၈%) ရှိခြင်းကြောင့် အဆင့်မြင့်ပညာရေး အပိုင်းတွင် အလွန်အားနည်းမှုရှိပါသည်။ မူလတန်းပညာပြီးမြောက်သူ အရေအတွက်အသင့်အတင့် ရှိသော် လည်း အလယ်တန်းပညာပြီးမြောက်သူ အရေအတွက်မှာ ကွာဟနေပါသည်။ အများအားဖြင့် ကျပန်းလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်သည့်မိသားစုများ၏ သားသမီးများမှာ အလယ်တန်းရောက်လျှင် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် လုပ်ငန်းခွင်၌ လုပ်ကိုင်စေခြင်းကြောင့် အလယ်တန်းပညာ ပြီးမြောက်သူဦးရေ နည်းပါးရခြင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာသူ/ရွာသားများ၏ အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်း ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုနှင့်ဒေသအတွင်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးခြင်းမှာ မူလတန်းအဆင့်နှင့် အလယ်တန်းအဆင့်ပညာပြီးမြောက်မှု ကွာဟချက်ကြီးမား ခြင်းကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူဦးရေ(၃၅၈)ဦးရှိသည့်အနက် ကျား(၁၇၆)ဦး၊ မ(၁၈၂)ဦးရှိ၍ ကျားမအချိုး ကွာခြားမှု မရှိပါ၊ ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မအကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း ကိစ္စများမရှိပါ။ အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး မှာ အမျိုးသားများ နှင့် အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် နေ့တွက်လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများနှင့် အမျိုးသမီး များသည် လုပ်အားခများမှာ အနည်းငယ်သာ ကွာဟမှုရှိကြပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေတွင် အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသားများပါဝင်မှုသည် ကွာခြားမှုမရှိပါ။ လယ်ယာလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ချိန်တွင် လုပ်ခလစာ အနေဖြင့် နေ့စားအမျိုးသားတစ်ဦးလျှင် (၄၀၀၀-၃၀၀၀)နှုန်းရရှိပြီး၊ နေ့စားအမျိုးသမီးတစ်ဦး လျှင်(၃၅၀၀-၂၅၀၀)နှုန်းခန့်ရရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ဆောင်နေသော အဖွဲ့ အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့၊ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး အဖွဲ့အစည်းတို့မှ အမျိုးသမီးများဦးဆောင်ကာ ရပ်ရေးရွာရေးကိစ္စများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့်ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့ အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် များစွာအထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ဖက်ကြီးကုန်းကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရသော အဖွဲ့အစည်းဟူ၍ သီးသန့်ဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိသော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် စုပေါင်းဆောင် ရွက်လုပ်ကိုင်တတ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းများမှာ ဘာသာရေး၊ ပညာရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ မီးဘေး၊ အမျိုးသမီးရေးရာနှင့် သက်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအတွက် ဖွဲ့စည်းထား ခဲ့သော်လည်း အဖွဲ့အချင်းချင်း ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည့်အပြင် အဖွဲ့အစည်း၏ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိအောင် မည်သို့ဆောင်ရွက်ရမည်ကိုလည်း စနစ်တကျဆောင်ရွက်တတ်သည့် အလေ့အထများ ကျင့်သုံးနိုင်ခြင်းမရှိသေးသည့် အခြေအနေတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါတွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှဦးဆောင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီကိုလည်း ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက် ကာအစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း ပြည်ပအစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အလှူရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက် ကာ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အားသွန်ခွန်စိုက် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သား၊ ငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါးကိုသာအဓိကထား စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိစိုက်ပျိုးမြေများ သည် မြေဆီ၊ မြေသြဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သော စိုက်ပျိုးမြေများ ဖြစ်ကြပါသည်။ စုစုပေါင်း စိုက်ပျိုး ဧက (၁၄၉.၃၅)ဧကရှိပြီး စိုက်ပျိုးမြေမှလိုအပ်သော ရေကို အဝီစိတွင်း ရေမှသော်လည်းကောင်း၊ မိုးရေမှသော်လည်းကောင်း ရယူစိုက်ပျိုးကြသည်။ စပါး၊ ပဲ စသည်တို့ကို အဓိက ထားစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ လယ်မြေဧက (၁) ဧကနှင့်(၅)ဧကကြား ပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စု (၄၁.၄၃) ရာခိုင်နှုန်း၊ (၆)ဧကမှ (၁၀)ဧကအထိ ပိုင်ဆိုင်မှု (၁၁.၄၃)

ရာခိုင်နှုန်း၊ ၁၀ကေအထက် ပိုင်ဆိုင်မှု(၂.၈၅) ရာခိုင်နှုန်းရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်သော လယ်သမားများနှင့် လုပ်သားများ နေထိုင်ရာ ကျေးရွာတစ်ခုဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ကျေးရွာ၏ဆန်စပါးထုတ်လုပ်မှုနှင့် သက် ဆိုင်သော သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ပေါများသည့်အလျောက် အကျိုးအမြတ်များ ပိုမိုဖြစ်ထွန်းနိုင်ရန် အတွက် ရာသီမရွေးစိုက်ပျိုးနိုင်သည့် အထွက်နှုန်းတိုးသော စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရေး ဈေးကွက် အတွင်း အဆင့်မီရောင်းချနိုင်သည့်အထိ တိုးတက်ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေအားထုတ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အခြားသီးနှံစိုက်ပျိုးရေး ထွက်ကုန်အဖြစ် ကွမ်းစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ကွမ်းသီး စိုက်ပျိုးခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများလည်း တစ်ပိုင်တစ်နိုင် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိပါသည်။

မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတွင် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူခြင်းမရှိသော်လည်း ကြက်၊ ဝက်၊ ဘဲများကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူကြပြီး ခိုင်းရန်နှင့်အသားစားရန် နွား၊ ဆိတ်များကိုလည်း အနည်းငယ်မွေးမြူ ကြပါသည်။ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် တိုးချဲ့မွေးမြူရန် အိမ်ခြံဝန်းများ လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြပြီး တပိုင်တနိုင်ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှု နည်းပါးပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက်နည်းပညာနှင့် ရောဂါကာကွယ်ရေး၊ ကုသရေးအသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး မဟုတ်ဘဲ အခြားလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင် သူများမှာဈေးဆိုင်၊ သီးနှံအရောင်းအဝယ်၊ ဆိုင်ကယ် ကယ်ရီလိုက်ခြင်း၊ အခြားကျပန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အခြားလုပ်ငန်း အများစုမှာရာသီ ဥတုနှင့်လုပ်ငန်းအမျိုး အစားအလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းငယ်မှအလယ်အလတ် အနေထားတွင်ရှိသည်။ နေ့စားအလုပ်များမှာ စိုက်ပျိုးရာသီတွင်သာ အလုပ်အကိုင်များပြီး ကျန်အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင်ရရှိမှု နည်းပါးသည်။ ကျပန်း လုပ်သားများအနေဖြင့် အားလပ်သောအချိန်များတွင် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင် နိုင်ရန်စိတ်အားထက်သန် နေကြပြီး

နည်းပညာနှင့်ငွေကြေးအရင်းအနှီး လိုအပ်မှုများရှိနေပါသည်။ လုပ်ငန်းနှင့်သင့်လျော်သော ထုတ်ချေးငွေရရှိပါက တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မုန့်လုပ်ငန်းများ၊ ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး လုပ်ကိုင်လိုခြင်း၊ အိမ်ဆိုင်ဖွင့်လိုခြင်းနှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (ဆံပင်ညှပ်၊ စက်ချုပ်၊ ဆိုင်ကယ်ပြင်) လုပ်ကိုင်လိုကြပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓာတုမြေသြဇာများအလွန်အကျွံ သုံးစွဲမှုရှိသဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကျဆင်းလာနိုင်မှုရှိပါသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်းအားနည်းမှု ရှိသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရန်နှင့် အရင်းအမြစ်များရေရှည်အသုံးပြုနိုင်ရန် ကျေးရွာလူထုကို သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သဘောတရားသင်တန်းများ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်မိုးခေါင်ခြင်းမရှိပါ။ မုန်တိုင်း၊ အအေးလွန်ကဲခြင်း၊ ငလျင်၊ မီးဘေး စသည့် ဘေးအန္တရာယ်များလည်း နည်းပါးပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အရက်၊ ဘီယာစသည့် သေရည်၊ သေရက် ရောင်းချသောဆိုင် (အရက်ပုန်း ဆိုင်) မရှိသောကြောင့် ကောင်းမွန်သော ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသည့် ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အတွက် မည်သည့်ဌာနအဖွဲ့မှ သင်တန်းပေးခြင်း၊ ကြိုတင်စီမံပေးခြင်းမရှိပါ။ ကျုံပျော်မြို့နယ်ရဲစခန်း
နှင့်(၂)မိုင်ခန့်သာ တည်ရှိသောကြောင့် ဒေသလုံခြုံရေးအတွက် စိုးရိမ်ဖွယ်ရာမရှိပါ။

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

အခြားငွေချေးရန် အရင်းအမြစ်များမှာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဝါယမချေး ငွေအဖွဲ့တို့ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်သူများကိုသာ ထုတ်ချေး ပြီးတစ်ဧလျှင် (၁၅၀၀၀၀/-) ကျပ်နှုန်းထုတ်ချေးပေးပါသည်။ အများဆုံးထုတ်ချေးသည့် ဧကမှာ (၁၀)ဧက အတွက် အများဆုံးကျပ်သိန်း (၁၅၀၀၀၀၀/-)သိန်းဖြစ်ပါသည်။ အခြားသီးနှံများအတွက် ချေးငွေမှာ တစ်ဧကလျှင် (၅၀၀၀၀/-) ကျပ်နှုန်းဖြစ်ပါသည်။ အတိုးနှုန်းမှာ တစ်လလျှင်(၈)ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး ထုတ်ချေး သည့်ကာလမှာ(၇)လသာဖြစ်ပါသည်။

လယ်သမားများအနေဖြင့် တစ်ကေကုန်ကျစရိတ်မှာ(၂)သိန်းကျပ်ခန့်ကုန် ကျသောကြောင့်ချေးငွေသည် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် အပြည့်အဝအထောက်အကူမပြုနိုင်ပါ။ သမဝါယမချေး ငွေမှအတိုးနှုန်း(၂)ကျပ်နှုန်းဖြင့် ထုတ်ချေးပေးပြီး (၆)လပြည့်လျှင် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသည့်အတွက် အရင်း အနှီးလုပ်ကိုင်ရန် အခက်အခဲရှိပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သားအများစုသည် ချေးငွေကိုအကြောင်းမျိုးစုံ (ရိက္ခာ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး) တို့အတွက် အထူးသဖြင့်စားနပ်ရိက္ခာအတွက် ချေးယူကြပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာ၌ အခြေခံပညာအလယ်တန်းကျောင်း မရှိသည့်အတွက်ကြောင့် ကျောင်းသား/သူများ အားလုံးကျုံပျော်မြို့သို့ အလယ်တန်းပညာ သွားရောက်သင်ကြားရပါသည်။ ညောင်လံကျေးရွာ တွင်ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ ဆေးပေးခန်းမရှိသော်လည်း အုပ်စုအတွင်းတာဝန်ကျသည့် သားဖွား ဆရာမမှာကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုများကို သတ်မှတ်ကာလများတွင် သတ်မှတ်ပြီးဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း ဆောက်လုပ်ပေးမှုရှိပါက ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများအား ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ပိုမိုဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှောရောဂါ၊ တီဘီရောဂါ၊ ဆီးချိုရောဂါနှင့် သွေးတိုးရောဂါတို့မှာ အနည်းငယ်ဖြစ်ပေါ်ပြီး သာမန် ဖျားနာခြင်း၊ နှာစေးခြင်း စသည့်ဖျားနာမှုများသာ အဖြစ်များလေ့ရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေးအတွက် အထူး စိုးရိမ်ဖွယ်မရှိသော ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းကျေးရွာအား ကျန်းမာရေးအသိ ပညာပေးခြင်းများ၊ တစ်ကိုယ်ရေကျန်းမာ ရေးပညာပေးများ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဆိုပါက ယခုထက်ပိုမို ကောင်းမွန်သော ကျန်းမာပျော်ရွှင်သော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် အဝီစိတွင်းမှထွက်ရှိသော ရေကိုအဓိကထားသုံးစွဲကြပါသည်။ တစ်နှစ် ပတ်လုံးလုံလောက်မှု၊ ရေကောင်းသည်ဟုယူဆရသော်လည်း ဓါတ်ခွဲခန်းတွင် စနစ်တကျစစ်ဆေးထားမှု မရှိပါ။ ညောင်လံကျေးရွာရှိ လူနေအိမ်များမှာ တစ်အိမ်နှင့်တစ်အိမ်နီးသော်လည်း ခြံစည်းရိုးများဖြင့် ကာရံထားရှိခြင်း၊ အမှိုက်သရိုက်များ လွန်စွာနည်းပါးခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းဝင်/ ထွက်သွား

လာသူများ နည်းပါးခြင်း၊ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများမှာလည်း စည်းစနစ်ရှိစွာဖြင့် မွေးမြူကြသောကြောင့် သန့်ရှင်းသာယာသော ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲသည့် အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၄၈)အိမ် ရှိပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

ကျေးရွာတွင် သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးကိစ္စရပ်များတွင် ရပ်မိရပ်ဖများ၊ ကျေးရွာ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များမှ ဦးဆောင်၍ လုပ်ကိုင်ရသော်လည်း လူငယ်များမှာ တက်တက်ကြွကြွ စည်းစည်း လုံးလုံးဖြင့်ပါဝင်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အရက်ဆိုင်များမရှိသော်လည်း ဘေးပတ်ဝန်းကျင်တွင် အရက်ဆိုင်ရှိသောကြောင့် လူငယ်အချို့မှာ အရက်သေစာသောက်စားတတ်မှုရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် အသိ ပညာဗဟုသုတရှာဖွေရာ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်တစ်ခုလည်း ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် လူငယ်ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် စာပေဟောပြောပွဲများ၊ စွမ်းရည် မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများ ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာ၏ ဘာသာရေးဓလေ့ထုံးစံအရ တန်ခူးလတွင် မဟာသင်္ကြန်ပွဲတော်ကျင်းပ ခြင်း၊ သက်ကြီးရွယ်အို ပူဇော်ကန်တော့ပွဲများကျင်းပခြင်း၊ ဝါဆိုလတွင် ဝါတွင်းဥပုဒ်သီလဆောက် တည်ခြင်း၊ သီတင်းကျွတ်လတွင် မီးထွန်းပွဲတော်ကျင်းပခြင်း၊ တန်ဆောင်မုန်းလတွင် မီးထွန်းပွဲတော်နှင့် ဘုန်းကြီး ကျောင်းတွင်စုပေါင်း မဟာဘုံကထိန်ကျင်းပခြင်းများ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦးများ လက်လှမ်းမှီမှု-လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာသည် ကျုံပျော်မြို့နှင့် (၄)မိုင်ခန့်အကွာတွင်တည်ရှိသော ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။ ဘိုးထောင့်ကျေးရွာမှ ကျုံပျော်မြို့နယ်သို့ ဆက်သွယ်သောလမ်းမှာ မြေသားလမ်းနှင့်ကျောက်ချောလမ်း၊ ကွန်ကရစ်လမ်း အမျိုးအစားတို့ဖြစ်ပါသည်။ ရွာတွင်းလမ်းများမှာမြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး အသုံးပြုနိုင်သော်လည်း မိုးတွင်းကာလများတွင် မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်းမှုကြောင့် ရေဝပ်ခြင်း၊ ရွှံ့ထခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိပါ သည်။

ကျေးရွာနေ အိမ်ထောင်စုများအနက် (၉၈.၅၇%)သည ဆိုလာစနစ်ကို အသုံးပြုကြပြီးကျန် (၁.၄၃%) အိမ်ထောင်စုများမှာ ဖယောင်းတိုင်မီးနှင့် ရေနံမီးတို့ကိုအသုံးပြုကြပါသည်။ လျှပ်စစ်မီး သွယ်တန်း ရရှိလျှင်ကျေးရွာသူ/ ရွာသားများ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး နှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ ယခင်ထက်ပိုမို တိုးတက် ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။ ၂၀၂၀-၂၀၂၁ခု ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ရွာတွင်းလမ်းအား ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရံပုံငွေဖြင့် မြေရောကျောက်လမ်းခင်းခြင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် စီမံချက်ရေးဆွဲဆောင် ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မုန်တိုင်းသတင်း၊ ငလျင်သတင်းနှင့် အခြားသာရေး၊ နာရေး သတင်းများ ရရှိရန် ရေဒီယိုအစီအစဉ်များ နားထောင်ခြင်း၊ တီဗွီသတင်းစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် တယ်လီဖုန်း အင်တာနက် တို့ဖြင့်လည်း ဆက်သွယ်သတင်းရယူ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာသည် ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးအတွက် ကုန်းလမ်းကိုသာ အသုံးပြုလျက်ရှိ ပါသည်။ စပါးနှင့်ကျေးရွာထွက်ကုန်ပို့ဆောင်ရေးအတွက် ကုန်းလမ်းတစ်မျိုးတည်းကိုသာ အသုံးပြုလျက် ရှိပါသည်။ ကုန်းလမ်းခရီးအတွက် ဆိုင်ကယ်ကိုသာ အဓိကထားအသုံးပြုကြပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာသူ/ရွာသားများသည် မိသားစုကဲ့သို့ စည်းလုံးညီညွတ်စွာနေထိုင် ကြပါသဖြင့် ပြဿနာကြီးကြီးမားမားဖြစ်လေ့မရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် လူကုန်ကူးမှုနှင့်အကြမ်းဖက်မှုများ လုံး၀ မရှိပါ။ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ လူငယ်များထန်းရည်သောက်ခြင်း၊ အရက်သေစာသောက်စား ခြင်းအနည်းငယ်မျှသာရှိပါသည်။ ခိုးဆိုးလုယက်မှုများ မရှိသလောက်နည်းပါးပါသည်။ ရာဇ၀တ်မှုဖြစ်ပွား ခြင်းအလွန်နည်းပါးပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ရှိ ရွာသူ/ရွာသားများသည် ရှေးစဉ်ဆက်နေလာသော ဒေသခံ များဖြစ်သည့်အပြင် ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုနိုင်သည့် လူကြီးလူကောင်းများရှိသောကြောင့် စည်းလုံးညီညွတ်ပြီး အေးချမ်းသာယာစွာနေထိုင်ကြပါသည်။

(၅)　ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့် အတားများနှင့်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က)　ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေ စုစုပေါင်း(၁၅၉)ဦးရှိပြီး ကျေးရွာလူဦးရေ ၏(၆၇.၃%)ရှိပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် လူသား အရင်းအမြစ်များသောကြောင့် ကျွမ်းကျင်မှုနှင့်အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာသင်တန်းများ ထိရောက် စွာပံ့ပိုးပေးနိုင်ပါက ကျေးရွာ၏လူသားအရင်းအမြစ်တိုးတက်မှုနှင့် ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အလားအလာကောင်းများရှိနေပါသည်။

ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စုတစ်ဝက်မှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင် ကြပြီး ရာသီဥတုသင့်တင့်မျှတသည့်အတွက် စိုက်ပျိုးရေကို အလွယ်တကူရရှိနိုင်ပါသည်။ သဘာဝမြေဆွေး/ အော်ဂဲနစ်မြေသြဇာနှင့် အခြားအော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများအား ညောင်လံကျေးရွာနှင့် (၄)မိုင်ခန့်ဝေးသည့် ကျုံပျော်မြို့မှ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ရာသီအလိုက်သီးနှံများ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ပါသည်။ ကျုံပျော်မြို့နှင့် (၄)မိုင်ခန့်ကွာဝေး၍ ရောင်းချချိန်တွင် အဆင်ပြေလွယ်ကူစွာ သွားလာရောင်းချနိုင်မှုနည်းပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် နည်းပညာများနှင့် အသိပညာပေးဆွေးနွေးပွဲများ မကြာခဏပြုလုပ် ပေးမည်ဆိုပါက လယ်ယာစိုက်ပျိုးကဏ္ဍတွင် ပိုမိုတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရာတွင် လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ ပစ္စည်းများ လိုအပ်နေပြီး အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ရောင်းချပေးနိုင်သော ဌာန/ကုမ္ပဏီများ သွင်းအားစုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ပေးနိုင်လျှင် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင် တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် နည်းစနစ်များကို ကျင့်သုံးလာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးကဏ္ဍတွင် ရွာတွင်း၊ ရွာဝန်းကျင်နှင့် ဒိုက်ပျက်ကျေးရွာသို့ သွားရောက်၍ ရောင်း/ဝယ်ခြင်းပြုလုပ်နိုင်ပြီး တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မှသည် စီးပွားဖြစ်အထိမွေးမြူနိုင်ပါသည်။ စပါးစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်သည့် ကျေးရွာတစ်ခုဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ဝက်အစာအဖြစ်ဖွဲနုကို ကျေးရွာဆန်စက်များမှ အလွယ်တကူဝယ်ယူခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့စပါးကြိတ်ခွဲစဉ်ရရှိသော ဖွဲနုတို့စသည်ဖြင့် ဝက်မွေးမြူရေးအတွက် အစာကိုရရှိနိုင်ပါသည်။ နွားမွေးမြူရာတွင် စားကျက်မြေ သီးသန့်မရှိသော်လည်း ကောက်ရိုးနှင့်အနီးအနားရွာများမှ မြက်များကိုရိတ်၍ ကျွေးကြပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး မဟုတ် သောအခြားဝင်ငွေရ

လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီ လုပ်ငန်း၊ သုံးဘီးယာဉ်ပြေးဆွဲခြင်း တစ်နိုင် တစ်ပိုင် စက်ချုပ်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်းများရှိပါသည်။

ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုအများစုမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြသဖြင့် လိုအပ်သောစိုက်ပျိုး ရေးစရိတ်များကို မြန်မာလယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ရယူကြရပါသည်။

ကျေးရွာ၏ အုပ်စုအတွင်း သားဖွားဆရာမရှိသဖြင့် မီးဖွားသည့်ကိစ္စရပ်များတွင်များစွာ အထောက်အကူပြုပါသည်။ ကျေးရွာတွင်လူငယ်များအနေဖြင့် သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေး တို့တွင် ပါဝင်မှုရှိကြပြီး ကျေးရွာလူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှုများအတိုင်း ဝေယျာဝစ္စလုပ်ခြင်း၊ လုပ်အားဒါနလုပ်အား ပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုများသည် ဆွေမျိုးမကင်းကြသူများဖြစ်ကြပြီး ကြီးကြီးမားမား အမှုအခင်းဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးခြင်းကြောင့်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းတရပ်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်ရန် ကျေးရွာအတွင်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထားရှိသော် လည်းချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်းများ အားနည်းမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် မြို့နယ်ရှိဌာနဆိုင်ရာ များ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ အသိပညာဗဟုသုတအား နည်းခြင်းတို့ကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာရှိ စိုက်ခင်းများသည် မိုးရာသီတွင် ရေနစ်မြုပ်မှုကြောင့် မျိုးစပါးများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ခြင်းနှင့် နွေရာသီတွင်စိုက်ခင်းများ ပိုးကျသဖြင့်အထွက်နှုန်းကျဆင်းခြင်း စသည့် အခက်အခဲများရှိကြပါသည်။

သွင်းအားစုများကို အချိန်မီထည့်သွင်းနိုင်မှု မရှိနိုင်ခြင်းနှင့် စပါးရောင်းဝယ်ရာ၌လည်း လတ်တ လောဖြေရှင်းရမည့် စားဝတ်နေရေးနှင့် ကြိုတင်ငွေချေးငွေများပြန်လည် ပေးဆပ်ရန်အတွက် စပါးဈေး ကောင်းရရှိမည့်အချိန်ထိ မစောင့်ဆိုင်းနိုင်သောကြောင့် အကျိုးအမြတ်ဖြစ်ထွန်းမှု နည်းပါးပါသည်။ ထို့ အပြင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွင်း ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ခြင်းတို့တွင် တောင်သူတစ်ဦးတည်း ဖြေရှင်း၍မရနိုင်ပဲ စုပေါင်းစပ်ပေါင်းဖြင့် လုပ်ကိုင်ကြရမည်ဖြစ်ရာ ၎င်းအခက်အခဲများနှင့် ကြုံတွေ့လာလျှင် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရန်အတွက် တောင်သူအားလုံး စုပေါင်းပါဝင်သည့် အလေ့အထမရှိသဖြင့် အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။

အလုပ်လုပ်ကိုင်သော လူဦးရေမှာကျေးရွာ၏ (၆၇.၃) ရာခိုင်နှုန်းရှိ သော်လည်း လယ်သမားများအနေဖြင့်တစ်နေ့ လုပ်အားခကို ဝင်ငွေအခြေအနေအရအများဆုံး (၄၀၀၀)မှ (၃၅၀၀)အထိ သာပေးနိုင်ပြီး ဝင်ငွေကောင်းမွန်သော အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် အများ ဆုံး(၁၂၀၀၀)မှ အနည်းဆုံး (၇၀၀၀)အထိ ပေးချေကြသဖြင့် အလုပ်သမားများအနေဖြင့် ဝင်ငွေပိုမိုပေးနိုင် သောနေရာများသို့သာ လုပ်ကိုင်ကြခြင်းကြောင့် ကျေးရွာအတွင်းအလုပ်လုပ်ကိုင်သော လူဦးရေများပြား သော်လည်း စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် လုပ်သားရှာပါးရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတွင် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုကို အချိန်မီမကာကွယ်နိုင်ခြင်း၊ မထိန်းချုပ်နိုင်ခြင်း၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာဝန်ဆောင်မှု အကန့်အသတ်ရှိခြင်းတို့ကြောင့် ကျေးရွာ၌မွေးမြူရေး ကဏ္ဍတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လုပ်ကိုင်နိုင်မှုမရှိခြင်း စသည့်အခက်အခဲများရှိပါသည်။

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသောမိသားစု များသည် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာများ တက်မြောက်မှုအားနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းအတွက် နီးစပ်ရာကျေးရွာများ၏ ကုန်ကြမ်းမှကုန်ချောထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာများ မသိရှိကြခြင်းစသည်တို့ ကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားတစ်ခုဖြစ် ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဝါယမချေးငွေစသည့်အဖွဲ့များမှ ချေးငွေရရှိသော်လည်း တင်းကြပ်သောချေးငွေစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့် ချေးငွေကာလတို တောင်းခြင်း များသည်လည်းတောင်သူများ၏ အကျိုးအမြတ်ဖြစ်ထွန်းရန် အဟန့်အတားများဖြစ် နေဆဲဖြစ်သည်။

ကျေးရွာ၏ဓလေ့မှာ လူကြီးများကိုသာ ခေါင်းဆောင်တင်မြှောက်ရန် စဉ်းစားလေ့ရှိပြီး လူငယ်များ မှလည်း ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းကိုစိတ်ပါဝင်စားမှု အားနည်းကြသဖြင့် လူငယ်များ၏ စိတ်ကူးစိတ်သန်း ကောင်းများ မရရှိခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက်အဟန့်အတား ဖြစ်စေသော အကြောင်းအရာများတွင် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်ပါသည်။ လူငယ်များအနေနှင့် အင်တာနက်မှတဆင့် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ဆက်စပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကိုရယူနိုင်ပြီး ၎င်းတို့၏အတွေ့အကြုံများကို ပြန်လည်အသုံးချမှုနှင့် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးရေး သဘောတရားများကို သဘောပေါက်နားလည် မှုအားနည်းကြသည်မှာ အနာဂတ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားများဖြစ်ပါသည်။

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲကြသော လူထုပူးပေါင်းဖော်ထုတ် သောနည်းလမ်းများဖြင့် အဆိုပါရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် ပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေး အကောင်အထည်ဖော်ရမည့်နည်းဗျူဟာများကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွမ်းဆောင်ရည်တိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးကိုအလေးထားပြီး ကလေးများနှင့် လူငယ်များ အတွက် လူသားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း ရိုးရှင်း စွာချမှတ်ထားပါသည် –

(၁) ကျေးရွာလူထုသည် စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ မွေးမြူရေးများ တိုးတက်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေတိုးတက်စေရမည်၊

(၂) လူငယ်များအား ပညာတတ်မြောက်မှု ပိုမိုတိုးတက်စေခြင်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း အတတ်ပညာသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပညာရပ်များ ကျွမ်းကျင်မှုရှိစေပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေ၍ စီးပွား ရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် ဝင်ငွေတိုးမြှင့်လာစေရမည်၊

(၃) ကျေးရွာလူထုသည် ကျေးရွာတွင်းရှိ လမ်း၊တံတားများအားကောင်းမွန်စေရန်ပြင်ဆင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်ကျေးရွာ၏ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး သာလွန်ကောင်းမွန်မှုရှိစေရမည်၊

(၄) ကျေးရွာရှိ ပြည်သူ/ပြည်သားများ ကျန်းမာရေးအတွက် ရွာ၌အဆင်ပြေပြေကုသ နိုင်ရန်အတွက် သူနာပြု/သားဖွားဆရာမပြည့်စုံစွာဖြင့် ဆေးပေးခန်းတစ်ခု ဖြစ်လာစေရမည်၊

(၅) ကျောင်းစုကျေးရွာသည် မြို့လမ်းမကြီးနှင့်နီးသဖြင့် လျှပ်စစ်မီးရရှိပါက ကျေးရွာသူ/ ကျေးရွာ သားများ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် စီပွားရေးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရမည်၊

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကို ကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျဆောင်ရွက် ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

(၁) ကျေးရွာရှိမိရိုးဖလာစိုက်ပျိုးနည်းများကိုသာ အသုံးပြုနေသော တောင်သူလယ်သမားများ ဝင်ငွေတိုးတက်လာစေရန်အတွက် အထွက်နှုန်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းပြီး ဈေးကွက် အတွင်း လူကြိုက်များသော စပါးမျိုးများကိုသာ ဦးစားပေးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် စိုက်ပျိုးနည်းများ၊ ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ရေး နည်းလမ်းများအတွက် လိုအပ်ချက်များကို မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ကာ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ၊ ဗဟု သုတများအား အကြံဉာဏ်ရယူ၍ လိုက်နာဆောင်ရွက်သွားမည်။ မွေးမြူရေးအားတိုးချဲ့ လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေတိုးတက်စေရန်အတွက် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေး ဦးစီး ဌာန၏အကူအညီရယူကာ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် တိုးတက်ကောင်းမွန်သောမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၂) ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများအား အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း သင်တန်းများဖွင့်လှစ် သင်ကြား ပေးကာ ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်၍ လက်တွေ့အသုံးချနိုင်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကုမ္ပဏီ များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် မိသားစုဝင်ငွေများ တိုးပွားလာအောင်ဆောင် ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လမ်းများ၊တံတားများအား ရွာသူ/ရွာသားများနှင့်သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများ ပေါင်းစပ်၍ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေး စသည့်အခြားကဏ္ဍ အသီးသီးတို့အတွက် ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဖော်ဆောင် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

(၅) ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် မဟာဓါတ်အားလိုင်းနှင့် (၁၀)မိုင်အတွင်းရှိသောကြောင့် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားလိုင်းရရှိရန်ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ရွာ၌မီးရရှိပါက ရွာသူ/သားများ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာ ရေး၊ စီးပွားရေး အစစအရာရာ အဆင်ပြေချောမွေ့သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကိုပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါအဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များ အားနိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်အထိပံ့ပိုး ပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြုဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော် အစိုးရထံမှရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသား များကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန်မှန်ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်းစသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများဆက် လက်ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ)   ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း များအတွက် လုံလောက်သောချေးငွေများ ရရှိမှုကလည်းအဓိကဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာများတွင် ချေးငွေများထုတ်ချေးပေးနေသော မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်အနေဖြင့် စပါးသီးနှံ (ကာလ တိုချေးငွေ)တစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ပေးနေသောကြောင့် အခြားသီးနှံစိုက်ပျိုးသူ တောင်သူများအတွက် လိုအပ်ချက်များရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ တောင်သူအများစုသည် ကာလရှည် ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင် နေကြပါသည်။ ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများလိုအပ်သော ချေးငွေများထုတ်ချေးပေးနိုင်ရန် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကိုလျှော့ချပြီး ဒေသလိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲ သင့်ပါသည်။

(ဂ)   အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာနည်းပညာနှင့် ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ရပ်မှာ စိုက်ပျိုးထုတ် လုပ်သူများ၏ အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော ထုတ်ကုန်များရရှိရေးအတွက် ခေတ်မီသောနည်း ပညာများ လိုအပ်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ကျုံပျော်မြို့နှင့်နီးသောကြောင့် ဒေသထွက်ကုန်များကို အမှီပြု၍ သင့်တော်သောဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်ရန် ဈေးကွက်သဘောတရားများကို နားလည် အောင်နည်းလမ်းပြပေးနိုင်မည့် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းလမ်းပြ ဖေးမမှုများကလည်း အရေးပါလှပါသည်။

ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ဝင်ငွေတိုးအခွင့်အလမ်းများကိုရရုံသာမက ကျေးရွာတွင်ပြင်ဆင် လုပ်ကိုင် ရန်လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာ၌အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းမရှိပါက အဖွဲ့အစည်း၊ ကုမ္ပဏီများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ လုပ်ကိုင်နိုင်သော အခွင့်အလမ်းများ

လည်းရှိပါသည်။ ခေတ်နှင့်အညီနည်းပညာဆိုင်ရာ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင် ခြင်း သင်တန်းအမျိုးအစားများအား ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း များအလွယ်တကူရရှိနိုင်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ အဖွဲ့ အစည်းများအနေဖြင့် အသက် မွေးဝမ်းကြောင်း သင်တန်းများကိုများစွာ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ရရှိကာ မိသားစုဝင်ငွေများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကိုသာ ရောင်းချမည့်အစား အရည် အသွေးရှိသော တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ရန် နည်းပညာသင်တန်းများ ရရှိဆောင်ရွက်ခြင်းကလည်း ကျေးရွာရှိလူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို ထိရောက်စွာအသုံးချနိုင် ရုံမကဒေသတွင်းတစ်ပိုင်တစ်နိုင် အသေးစားလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေနိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာ ၏ဝင်ငွေရရှိမှုကို မြင့်မားလာခြင်း၊ ဒေသအတွင်းစားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု တိုးတက်လာစေပြီး ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့နည်းစေရေးကို တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အထောက်အကူပြုနိုင်ပေမည်။

(ဃ) စိုက်ပျိုးရေးလယ်ယာသုံးကိရိယာများစနစ်တကျငှားရမ်းအသုံးပြုနိုင်ရေး

ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကောင်းစွာ ဖြစ်ထွန်းသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပြီး ရာသီအလိုက်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်နိုင်ပါသည်။ သို့သော်လယ်ယာလုပ်သား ရှားပါး လာမှုနှင့်အတူ၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်လာမှုတို့ကြောင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အချိန်မီပြီးစီးရန် အနည်းငယ် အခက်အခဲကြုံတွေ့ရပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်အတူ သက်ဆိုင်ရာဌာနများ ဖြစ်ကြသော စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာနနှင့် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနတို့မှ ပြင်ပလယ်ယာသုံး ပစ္စည်းကိရိယာ ရောင်းချသောကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးသင့်ပါသည်။ ထို့အပြင်အရစ်ကျ စနစ်ဖြင့်ရောင်းချမှုများ၊ အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ငှားရမ်းသုံးစွဲနိုင်ရေးများကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအား တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေမည်ဖြစ်ပါသည်။

(၈)　ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်နိုင်မည့် နည်းဗျူဟာများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင်အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း (၅) နှစ်ကာလကျော်လွန်ချိန်တွင် ချမှတ်ထားသောပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါမည်။

(က)　နှစ်စဉ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် (၅)နှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ် ရွေးချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မှုမဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃)နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း (၅) နှစ်ကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်လာပါမည်။ ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများမရှိခဲ့လျှင် (၅)နှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်း (၅) နှစ်တာ အတွင်းထပ်တိုးစီမံချက်များ ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက်ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ငွေကြေးစီမံမှု ဆိုင်ရာရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရလွယ်ကူ စေရန်ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် အလျှုရှင်ရရှိအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ (၅)နှစ်တာ အတွက်ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်အားရွာ၏အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ)   ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ် ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအထောက်အကူပြုပါမည်။ (Functional Classification)သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၎င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ (Economic Classification)သည် စီမံချက် များကို အကျိုးရလဒ်ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

(၁)   ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့် စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် မည်သည့်ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ-စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍစသည့်)၊ မည်သည့် ဝန်ကြီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်သည်စသည့်ဖြင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

(၂)   ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုး အစား ဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

- ❖ သာမန်အသုံးစရိတ် (Current Expenditure) ဥပမာ – လစာ၊ နေ့တွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်းလည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခစသည်များ၊
- ❖ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ် (Capital Expenditure) ဥပမာ–ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများနှင့် ပုံသေဝယ်ယူရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု များ၊
- ❖ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ် (Capacity Building Expenditure) ဥပမာ– ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့်အသုံးစရိတ်၊

❖ လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့ (Humanitarian Support) တို့ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင်ဆောင်ရွက် သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသား အုပ်စု(၅)စုထဲမှ (၁၀)ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေး ကြပါသည်။ အချို့သောစီမံချက်များကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အထောက် အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန်လိုအပ် သည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစားပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
လမ်း/တံတား					
လမ်း	၁။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂၉	၇	ရွာတွင်းလမ်းမြေရောကျောက်ခင်းခြင်း	
ကျန်းမာရေး					
ရေသန့်လိုအပ်ချက်	၂။ရေသန့်စင်စက်	၃၀	၆	ကျေးရွာသူ/သားများကသန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေရရှိရန်	
လျှပ်စစ်မီး					

လျှပ်စစ်မီး	၃။ကျေးရွာသူ/သားများလူနေမှုဘဝတိုးတက်မြင့်မားလာ	၆၉	၄	ကျေးရွာသူ/သားများ အိမ်တိုင်းစေ့ လျှပ်စစ်မီး သုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
လမ်း/တံတား					
လမ်း	၄။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂၉	၇	ရွာချင်းဆက်လမ်းတည်ဆောက်ခြင်း	
ချေးငွေ					
ချေးငွေရရှိရန်	၅။ အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့်မတည်ငွေထုတ်ချေးပေးနိုင်ရန်	၇၂	၂	ချေးငွေရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း (မြစိမ်းရောင်)	

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက် များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက် ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

ဦးစားပေး အဆင့်	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	၂၀၂၁	၂၀၂၂	၂၀၂၃	၂၀၂၄	၂၀၂၅
၁	– ကျေးရွာတွင်းလမ်းမြေရော ကျောက်ခင်းခြင်း	၈၇	√				
၂	– ရေသန့်တွင်းတည်ဆောက်ခြင်း	၇၂		√			
၃	– ချေးငွေရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း (မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်း)	၇၀			√		
၄	– လျှပ်စစ်မီး	၆၉			√		
၅	– ကျေးရွာချင်းဆက် လမ်းမြေရောကျောက်ခင်းခြင်း	၆၆					√

(စ) ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက် ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျက်အပအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသား မဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျတ်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်		လူသားချင်း စာနာမှု ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံး ငွေရင်းအ သုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့် တင်ရေး	
၁	-ကျေးရွာတွင်းလမ်းမြေရော ကျောက်ခင်းခြင်း			√		
၂	- ရေသန့်တွင်းတည်ဆောက်ခြင်း			√		
၃	- ချေးငွေရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း (မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်း)			√		
၄	- လျှပ်စစ်မီး			√		
၅	- ကျေးရွာခြင်းဆက်လမ်းအဆင့်မြှင့် တင်ခြင်း			√		

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုကဦးဆောင် အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်း များဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း ၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ် လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါ သည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသောဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကို လည်းရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ

ရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက် ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြု လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိပ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထား သောသတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီး ကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူ ပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ် များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက် မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်း ကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

## (၎)	စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက် နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း များကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော် သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

## (၁၁)	စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်း လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက် အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)များဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံး ချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ် စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထား ချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက် များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ် ချက်မှာ ကျွန်ုတို့ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီး နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ–

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း များ(ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦးကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာအကူအညီ များကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၂	၂	၄
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၈	၈	၁၆
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၈	၁၆	၃၄
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၆	၂၆	၄၂
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၁၃၀	၁၄၀	၂၇၀
၆၅ နှစ် နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၂	၁၀	၁၂
စုစုပေါင်း		**၁၇၆**	**၁၈၂**	**၃၅၈**
စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု		**၁၀၂**		

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက် ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစမှ အသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့် အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် ဆို သည်မှာ အသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၆၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ အသက် ၆၅ နှစ်နှင့် အထက် ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့်အရွယ်နှင့် ၎င်းထက် အသက်ကြီးသည့် အရွယ်များကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဖက်ကြီးကုန်းကျေးရွာတွင် ချမ်းသာသောအိမ်ထောင်စု (၂၈) စု (၂၇.၄၅%) ခန့်ရှိပြီး ပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု(၂၄)စု(၂၃.၅၃%)၊ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု(၁၀)စု (၉.၈၁)% နှင့် အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု(၃၉)စု(၃၈.၂၄)%ခန့်ရှိသည်ကို တွေ့ရပြီး အိမ်ထောင်စု (၁၀၂)စု လူဦးရေ(၃၅၈)ဦး တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုး ရေး				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၄၆	၆၉	၃၂	မြင့်☐ လတ် ☑ နိမ် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၅၄	၂၄	၃၁	မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့်☑
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့်☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့်☐
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့်☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့်☐
၄	**သစ်တောလုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့်☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့်☐
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၅	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့်☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□
	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
၆	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □

	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၇	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း				
၈	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
၉	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် □ လတ် ☑ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပြင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)				
၁၀	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး				
၁၁	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				

၁၂	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၃	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့်□ လတ် □နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့်□ လတ် □နိမ့် □
	ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း(ဘဏ်နှင့်ငွေချေးခြင်းအပါအဝင်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
၁၄	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၅	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၆	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် □ လတ်☑ နိမ့် □
	ပညာရေး				
၁၇	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၂	၃	-	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□
	ကျန်းမာရေး				
၁၈	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □

	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	–	–	–	မြင့် □ လတ် ☑ နိမ့် □
	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ				
၁၉	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	–	–	–	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	–	–	–	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □

စဉ်	**လုပ်ငန်းများ**	**အဓိက အလုပ်အကိုင်**		**အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)**	**ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)**
		အိမ်ထောင်စု	**မိသားစုဝင် လုပ်အား**		
	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
၂၀	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	–	–	–	မြင့်□ လတ် □နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	–	–	–	မြင့်□ လတ် □ နိမ့်□
	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ				
၂၁	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	–	–	–	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	–	–	–	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□
	စုစုပေါင်း	၁၀၂	၁၅၉		□

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ **‘ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူများ’** အရေအတွက်တွင် **‘ မိသားစုဝင်ငွေလုပ်အား’** ထပ်မံထည့်သွင်းကောက်ယူခြင်း မပြုရပါ။ **‘ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)’** ဆိုသည်မှာ ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်လိုသူများအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းရရှိနိုင်မှု အခြေအနေကိုဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ– **‘စိုက်ပျိုးရေး’** ကဏ္ဍ၏**‘ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း’** တွင်ရပ်တည်နိုင်မှု **‘မြင့်’**ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတစ်ခုလုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများနေသည်ဟုဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တိုက်ရွာကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖက်ကြီးကုန်းကျေးရွာတွင် တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး၊ ငါးလုပ်ငန်း၊ သစ်တောလုပ်ငန်း၊ သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး၊ သဘာဝအရင်းမြစ်

ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း၊ လျှပ်စစ်ဓါတ်ငွေ့၊ ရေပေးရေး၊ ဆောက်လုပ်ရေး၊ လယ်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း၊ ဟော်တယ်၊ စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း၊ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး၊ ဆက်သွယ်ရေး ချေးငွေဝန်ဆော်မှုလုပ်ငန်း၊ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း၊ ကျန်းမာရေး၊လူမှုရေး လုပ်ငန်း၊ အိမ်အငှားလိုက်လုပ်ငန်း၊ ပြင်ပကုမ္ပဏီလုပ်ငန်းများ စသည်တို့မရှိကြောင်းနှင့် လယ်လုပ်ငန်း၊ခြံလုပ်ငန်းကိုအဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး ၎င်းလုပ်ငန်းများတွင် အငှားလုပ်ကိုင်ခြင်းများကိုလုပ်ကိုင်ကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၄၀၀၀	၃၀၀၀	၃၅၀၀	၂၅၀၀	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက် လုပ်ငန်းများ	နေ့စား	-	-	-	-	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား	-	-	-	-	
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဖက်ကြီးကုန်းကျေးရွာတွင် နေ့စားလုပ်အားခများမှာ အခြား ကျေးရွာများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက လျော့နည်းပါသည်။ ကျားတစ်ဦးလျှင်အများဆုံး (၄၀၀၀/ကျပ်) အနည်းဆုံး(၃၀၀၀/ကျပ်) ရရှိပြီး၊ မ တစ်ဦးလျှင် အများဆုံး(၃၅၀၀/ကျပ်)၊အနည်းဆုံး(၂၅၀၀/ကျပ်) သာရရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	**ဧရိယာ(ဧက)**	**မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)
လယ်မြေ	၁၀၀.၅	ကောင်း ☑ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ယာမြေ/တောင်ယာမြေ	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၇.၅	ကောင်း ☑ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဓနိတောမြေ	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ	-	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐
မြေလွတ်မြေလပ်	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စုစုပေါင်း	**၁၀၇.၅**	

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း၊ – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ် ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီးအကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်သည့်မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကိုဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေ (၁၀၀.၅) ကေ၁ဥယာဉ်ခြံမြေ (၇.၅) ကေသာရှိပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကျန်သောမြေနေရာများမရှိ ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ မြေလွတ်မြေရိုင်းများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် စုပေါင်းမြေယာအဖြစ် လုပ်ကိုင်ကြသည်ကိုတွေ့ရှိရပါ သည်။ မြေဆီလွှာမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။

(၈-၂) ခတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ခတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	**ကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)
သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ခတ်ငွေ့၊ ရေနံ၊ကျောက်မျက် စသည်။)	များ ☐ သင့် ☐နည်း ☐မရှိ ☑	လွယ်☐ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ် စသည်များ	များ ☐ သင့် ☐နည်း ☐မရှိ ☑	လွယ်☐ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ(နွားစာ၊ ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ)	များ ☐ သင့် ☐နည်း ☑မရှိ ☐	လွယ်☐ခက် ☑ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝ တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ ☐ သင့် ☐နည်း ☐မရှိ ☑	☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊အထွေထွေအုပ် ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက် ပစ္စည်းများ၊ ကျောက်ခဲကျောက်စရစ်များ မထွက်ရှိပါ။ ဆေးဘက်ဂင်အပင်များသည် အနည်းအကျဉ်းရပြီး သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များအား မပြုန်းတီးစေရန် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လျှက်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေ သော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၀ မှ ၂၃ ကေ	၁၀ မှ ၅ ကေ	၁ မှ ၄ ကေ	-
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်ခံ၊ သွပ်မိုးအိမ်	သွပ်မိုး၊ပျဉ်ထောင်၊ သစ်သားအိမ်	ဓနိမိုး၊ထရံကာ၊ ပျဉ်ခင်းအိမ်	ဓနိမိုး၊ ဓနိကာ၊ ဝါးခင်းအိမ်
ကုန်ထုတ်လုပ်မှု နှင့်ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ထွန်စက်၊ ရေစုပ်စက်၊	ရေစုပ်စက်		-
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်း၊ အရောင်း အဝယ်	စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်း၊ အရောင်းအဝယ်	လယ်ယာ လုပ်ငန်း	လယ်ယာ၊ နေ့စားလုပ်ငန်း
အိမ်ထောင်စု-၁၀၂	၂၈ (၂၇.၄၅%)	၂၄ (၂၃.၅၃%)	၁၀ (၉.၈၁%)	၃၉ (၃၈.၂၄%)

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ **ကျေးရွာ၏** ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်သော ဥစ္စဓနအဆင့်ခွဲခြားမှုနည်းလမ်းအရ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၂၈)အိမ်ထောင်စုမှာ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၂၇.၄၅%) ခန့်ရှိပြီး အိမ်အနေ အထားမှာလည်း တိုက်ခံအိမ်၊ သွပ်မိုးအိမ်အချို့နှင့် ပျဉ်ထောင်အိမ်၊ သွပ်မိုးအမျိုး အစားများဖြစ်ပြီး လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ (လက်တွန်းထွန်စက်၊ ရေစုပ်စက်) စသည်တို့ ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး လယ် လုပ်ငန်း၊ ဥယျာဉ်ခြံလုပ်ငန်းနှင့် မွေးမြူ ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၂၄)အိမ်ထောင်စု(၂၃.၅၃%)ခန့်ရှိပြီး လယ်ယာသုံးကိရိယာအနေဖြင့် ရေစုပ်စက် များပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၁၀)အိမ် ထောင်စု(၉.၈၁%)ရှိပြီး အချို့မှာ ရေစုပ်စက်များ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ အများစုမှာ လယ်ယာသုံးစက် ကိရိယာပစ္စည်းများ ငှားရမ်းသုံး စွဲကြပြီး အိမ်အခြေအနေမှာ ဓနိမိုး၊ ဓနိကာ၊ ပျဉ်ခင်းအိမ် များဖြစ် ကြပါသည်။ အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများမှာ (၃၉)စု(၃၈.၂၄%)ခန့် ဖြစ်ပြီး ကျပမ်းအလုပ် လုပ်ကိုင်သူပိုမိုများပြားပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုမှာ အလွန်နည်းပါးပြီး အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုမှာ အများဆုံးရှိ ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာ၌ဆင်းရဲမှုများပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက် များကိုဖော်ပြရန်
၃ လအောက် ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု	၅	အခြားအစာပြောင်းလဲစား= အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ၅ ချေးယူ = ၅ လုပ်အားခကြိုယူ = ၅
၃ လ နှင့် ၆လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = လုပ်အားခကြိုယူ =
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၁၃	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ၁၃ ချေးယူ = ၁၃ လုပ်အားခကြိုယူ =၁၃

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအား စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဥစ္စာဓနအဆင့် ၃ နှင့် ၄ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀% အဖြစ် အိမ်ထောင်စု (၁၈)စုကို တွေ့ဆုံလေ့လာဆန်းစစ်ခဲ့ရာတွင် ဝမ်းစာဖူလုံမှုသည် ၃လအောက် ဝမ်းစာလူလုံမှု (၅) အိမ်ထောင်စုရှိပြီး၊ ၆လမှ ၁၂လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအိမ်ထောင်စုမှာ(၁၃)စုရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်

အဆင်မပြေသော အိမ်ထောင်စုများမှာ ဝမ်းစာမဖူလုံ၍ အစားအစာလျှော့စားခြင်း၊ ပြောင်းလဲစား ရခြင်းများမရှိသော်လည်း အထောက်အပံ့ယူရခြင်း၊ ချေးယူရခြင်းနှင့် လုပ်အားခကြိုတင်ယူ၍ စားသောက်ရခြင်းများရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။လုပ်အားခကြိုတင်ယူရသဖြင့် လုပ်ခရရှိမှု မှာ နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲသောမိသားစုများအား တစ်ပိုင်တနိုင် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် မတည်ထုတ်ချေးပေးနိုင် မည့်စီမံကိန်းများ၊ ဌာနအဖွဲ့အစည်းများမှ ကူညီထောက်ပံ့ပေးမည်ဆိုပါက ကျေးရွာရှိမိသားစုများ ဝင်ငွေတိုးပွားလာပြီး အကြွေးတင်ရှိမှုများမှလည်း လျော့နည်းပပျောက်လာနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(င.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အိုဖ၄နှစ်နှင့်အထက်	-	-	-
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	-	-	-
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၆		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၂		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	၆		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အသက် ဖ၄နှစ် နှင့်အထက်သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ် မရှိပါ။ ဆင်းရဲ၍အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု(၆)စု၊ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုး ဖို/တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု(၂)စုနှင့်၊ အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု(၆)စုရှိပါကြောင်း လေ့ လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား(၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား (အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၂	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐

	ပျိုးရေ)	
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၆	မုန်တိုင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၇	လျှော	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၈	မီးဘေး	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
စဉ်	**ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား (အခြေအနေ)**	**ထိခိုက်လွယ်မှု** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၁၅	ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၁၆	တိရစ္ဆာန်ကူးဆက်ရောဂါကျရောက်မှု	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲစသည်	မြင့် ☑ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါကယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာ၏ မည်သို့သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။ (ဥပမာ။ ။

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စု အောက် -နိမ့်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ မှ ၅၀ အိမ်ထောင်စု- လတ်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စု အထက်-မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မိုးခေါင်ခြင်း၊ ဆားငန်ရေဝင်မြေများလည်း မရှိပါ။ လူကုန်ကူးခြင်းမှာလည်း လုံခြုံစိတ်ချမှုရှိ၍ လုံးဝမရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ မိုးရွာသွန်းမှု များပြား၍ မြစ်ရေတက်မှုကြောင့် လယ်ကွင်းများအား ရေလွှမ်းမိုးမှုရှိသော်လည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ မိုးရာသီတွင် ဖြစ်တတ်သောရောဂါများနှင့် တိရစ္ဆာန်များ ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှုကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုအနည်း အကျဉ်းရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ရာသီဥတု အပြောင်းအလဲကြောင့် တုတ်ကွေးဖျားနာများဖြစ်ပြီး အခြားရောဂါများ အလွန်နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅.၄)ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	လူငယ်	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့် ☐ လတ် ☑ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူး စက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၅	ပင်လယ်/မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရ ာ (Prone to accident)တွင်နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့် ☑ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင်နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။အမျိုးသမီးဦးဆောင်နေသော အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်နှင့် ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ အငှားလုပ်ကိုင်ရှာဖွေစားသောက်နေသူများသာဖြစ်ကြပါသည်။ မိမိတို့ကျေးရွာသည် မိသားစုသဖွယ် စည်းစည်းလုံးလုံးညီညီညွတ်ညွတ်ဖြင့် နေထိုင်လုပ်ကိုင်စားသောက်နေကြပါသည်။ ထိခိုက်မှုရှိပါကလည်း ဝိုင်းဝန်းကူညီ ဖြေရှင်းပေးကြပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

(က-၁)ကျေးရွာအတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	ဂေါပကအဖွဲ့	၁☐ ၂☑ ၃☑ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	၅	၄	၉	ပညာရေး☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး☑ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း☑ သင့်☐ ညံ့ ☐
၂	လူငယ်အဖွဲ့	၁☐ ၂☑ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐				ပညာရေး☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး☑ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း☑ သင့်☐ ညံ့ ☐
၃	အမျိုးသမီးအဖွဲ့	၁☑ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐				ပညာရေး ☐ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး☑ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း☑ သင့်☐ ညံ့ ☐
၄	**ဘဏ်အဖွဲ့**	၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု– လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ – ဥပမာ – အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ရွာတွင်းအဖွဲ့အစည်းများအဖြစ် လူငယ်အဖွဲ့၊ ဂေါပကအဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့နှင့် ဘဏ်အဖွဲ့ဟူ၍ ဖွဲ့စည်းထားရှိပြီး ရွာတွင်းရှိအကျိုးတောင်ဆောင်အဖွဲ့များမှာ ငွေကြေး၊ ဘာသာရေးနှင့် သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးမှု လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(က–၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	**အမည်**	**အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	**အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
၁	ယဉ်ကျေးလိမ္မာအဖွဲ့	၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☑	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☑ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐
၂	ဘဏ်အဖွဲ့	၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☑	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☑ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)(ဥပမာ-ခမ္မစကူးလ်ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)(ဥပမာ- Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သောဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ- ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ(ဥပမာ-GIZ, UK Aid, US Aid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန် အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ(ဥပမာ-သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏မြစိမ်းရောင်စသည်)တို့ကို ဤဇယားတွင်<u>ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်။</u>

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများမှာ ဘဏ်အဖွဲ့နှင့် ယဉ်ကျေးလိမ္မာအဖွဲ့တို့ဖြစ်ပါသည်၊ ဘဏ်အဖွဲ့မှာ ကျေးရွာတွင်းရှိ ဘဏ်အဖွဲ့နှင့်ချိတ်ဆက်၍ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ အတွက်လိုအပ်သည်များ ကူညီပံ့ပိုးပေးပြီး ယဉ်ကျေးလိမ္မာအဖွဲ့(ခမ္မစကူးဖောင်ဒေးရှင်း)မှာကျေးရွာရှိ လူငယ်အဖွဲ့နှင့်ချိတ်ဆက်၍ ကလေးများအား ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ သင်ကြားပေးပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၅၂	မြေမဲ့ယာမဲ့

၂	၂.၅ကေအောက်	၅	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ကေမှ၅ကေကြား	၃၂	တောင်သူငယ်
၄	၅ကေမှ၁၂.၅ကေကြား	၁၃	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ကေအထက်	-	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၁၀၂	☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်းရှိ စိုက်ပျိုးမြေယာမဲ့မှာရွာ၏ ထက်ဝက်ကျော်ခန့်ရှိပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ ဆင်းရဲသား တောင်သူငယ်နှင့် တောင်သူလတ်များဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်သော လယ်ယာရှင်များထံတွင် နေ့စားလုပ်သားအဖြစ် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်း ဖြင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများရရှိပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	ရေသောက် (ကေ)	ရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	လုံလောက်မှု(ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	ဆည်	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ ☑	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
၂	ရေလွှဲဆည်	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ ☑	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
၃	မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ ☑	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
၄	ရေသွင်း မြောင်း	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ ☑	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
၅	အဝီစိတွင်း	၉၁	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက်☑ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ☑ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
၆	လက်ငင်	၁၁	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက်☑ ☐	ရှိ☐ မရှိ☑ မဖြေဆိုပါ ☐

	ရေတွင်း		မဖြေဆိုပါ	
၇	စိမ့်စမ်းရေ	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ ☑	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
၈	ချောင်းရေ	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ ☑	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ ☑

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ၏ ဆည်၊ ရေလွှဲဆည်၊ မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း၊ ရေသွယ်မြောင်း၊ စိမ့်စမ်းရေတို့သည် မရှိကြောင်းနှင့် အဝိစီတွင်းရေနှင့် လက်ငင်ရေတွင်းများကို တစ်နှစ်ပတ်လုံး အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၇၀ ဧက	တင်း	၄၀	၆၀	၅၀	ဇွန်	အောက်တိုဘာ	မြင့်☑ လတ်☐ နိမ့်☐	မြင့်☐ လတ် ☑ နိမ့်☐
								မြင့်☐ လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐ လတ် ☑ နိမ့်☐
								မြင့်☐ လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐ လတ် ☑ နိမ့်☐
								မြင့်☐ လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐ လတ် ☐ နိမ့်☑

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စပါးကိုသာအဓိက စိုက်ပျိုးပြီးအထွက်နှုန်းမှာ အသင့်အတင့်မျှသာဖြစ်၍ အကျိုးအမြတ်သည်လည်း အသင့်အတင့်သာဖြစ်ပြီး ပျမ်းမျှတစ်ဧကလျှင် (၅၀)တင်းသာရရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါ သည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	**တစ်ဦးချင်းပိုင်**	**ရွာပိုင်**	**အဖွဲ့ပိုင်**	**ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်**
ထွန်စက်	-	-	-	၁၀
လက်တွန်းထွန်စက်	၅	-	-	၁၉
စက်အမျိုးအစား	**တစ်ဦးချင်းပိုင်**	**ရွာပိုင်**	**အဖွဲ့ပိုင်**	**ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်**
အစေ့ချကိရိယာ	-	-	-	-
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	-	-	-	-
ရိတ်သိမ်းစက်	-	-	-	-
ခြွေလှေ့စက်	-	-	-	-
ရေစုပ်စက်	၅	-	-	၁၉
ခြေနင်းရေတင်စက်	-	-	-	-
မြက်ရိတ်စက်	-	-	-	-

ရင်းမြစ်…(၁)အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း-လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်သူနည်းပါသည်။ လက်တွန်းထွန်စက်ပိုင်ဆိုင်သူ(၅) အိမ်ထောင်စုနှင့် ရေစုပ်စက်ပိုင်ဆိုင်သူ(၅) အိမ်ထောင်စုသာရှိပြီး အခြားလိုအပ်သော လုပ်ငန်းသုံးစက်ပစ္စည်းများ ကို ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေကြပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**
သဘာဝရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	**အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☑ သင့်တင့်မျှတ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐**
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	**အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☑ သင့်တင့်မျှတ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐**
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	**ပေါ်များ ☑ အသင်အတင့်ရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐**
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး	**အလွယ်တကူရသည် ☐ ရသည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐**

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဝန်ဆောင်မှုများ	✔
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	**မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သီးနှံမျိုးစေ့များဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐**
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ်မြေသြဇာနှင့်အခြား အော်ဂနစ်သွင်းအားစုများ	**လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑**
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေသြဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	**လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐**
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☑ ရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐**
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	**အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ ရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑**
သီးနှံစျေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	**သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည် ☐ သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐**

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရ ဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ ရာသီဥတုမှာ သင့်တင့်မျှတမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ လယ်ယာ၊ ဥယျာဉ်ခြံ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ကိုလုပ်ကိုင်ကြပြီး စိုက်ပျိုးရေးအတွက် လိုအပ်သည့်ရေကို အလွယ်တကူရရှိ နိုင်ပါသည်။ ရွာ၏ သီးနှံထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာရောင်းချနိုင်သော်လည်း စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာ မရရှိပါ။ ရရှိလာသော အကျိုးအမြတ်နှင့် လုန်ငန်းကုန်ကျစရိတ်၊ လုပ်အားခ ပေးချေမှုများ ပြန်ချိန်ရာတွင် အမြတ်အစွန်း အနည်းငယ်သာ ကျန်ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အထောက် အကူဖြစ်စေမည့် နည်းပညာ များနှင့် အသိပညာပေးဆွေးနွေးပွဲများ မရရှိကြပါ။ တောင်သူများ အတွက် လယ်၊ ဥယျာဉ်ခြံ လုပ်ငန်း သုံး စက်ကိရိယာပစ္စည်းများလိုအပ်နေပြီး အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ရောင်းချပေးနိုင်သော ကုမ္ပဏီများ၊ သွင်းအားစုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင် လျှင်လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင် တိုးမြင့် ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် နည်းစနစ်များကို ကျင့်သုံးလာနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၆)　　သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာ နှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	မြေဆီသြဇာမကောင်း ☐ ရာသီဥတုမမှန် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ ☑ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည် ☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှု အသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ ပလပ်မြေများရှိသည် ☐ ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☑ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☑ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ်မြေသြဇာနှင့်အခြားအော်ဂနစ်သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☑ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေသြဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☑ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ ☑ သီးနှံများကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်မရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ ☐ အသင့်အတင့်ကျ ☑ အနည်းငယ် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။　　။ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် လိုအပ်သည့် ဓာတ်မြေသြဇာမှာ အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရနိုင်ပါသော်လည်း ငွေကြေးမလုံလောက်သဖြင့် အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့်

ထုတ်ချေးပေးမည့် ဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ချေးငွေများရရှိရန် လိုအပ်လျက် ရှိနေပါသည်၊ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်စေမည့် နည်းပညာများနှင့် အသိပညာပေး ဆွေးနွေးပွဲများလည်းမရရှိပါ။ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးရေး အရင်းအမြစ်နှင့် နှစ်ရှည်ချေးငွေ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုနှင့် မျိုးကောင်းမျိုးသန့် အလွယ်တကူမရရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၇	၁၅
နို့စားနွား	-	-
ကျွဲ	-	-
မြင်း	၃	၃
မြည်း	-	-
လား	-	-
ဆိတ်	၅	၂၀
သိုး	-	-
ဝက်	၉	၁၅
ကြက်	၈၈	၂၈၇
ဘဲ	၁၈	၂၅၂
နွားနောက်	-	-
ငါးလုပ်ငန်း	-	-
ငါးကန်	-	-
ပုဇွန်ကန်	-	-
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	-	-
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-	-
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-	-

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင် အိမ်များ၌ မွေးမြူကြပါသည်။ ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲ အစရှိသဖြင့် မွေးမြူကြပါသည်။ မွေးမြူရေးကို စီးပွားဖြစ်

မွေးမြူခြင်း မရှိကြပါသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း တိုးတက်စေရန် နည်းပညာနှင့်ရောဂါ ကာကွယ် ထိန်းချုပ်ရန် အထူးလိုအပ်ပါသည်။ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများလာရောက်ဆောင် ရွက်ပေးခြင်းများ မရှိကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသောအကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ ☐ အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင် ☑ အသင့်အတင့်ရနိုင် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရိစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင် ☐ မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များအသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင် ☐ ချေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေး အစာ၊ ဆေးစသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလို အပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက ‘မဖြေဆိုပါ’ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
အိမ်ခြံဝန်းအတွင်းမြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်ရှိသည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	အလွန်ကောင်း☐ ကောင်း☐ သင့်တင့်မျှတ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည်☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည်☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ☐အလွယ်တကူ ရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည်☐ အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည်☐ မဖြေဆိုပါ☑

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲသောကြောင့် မွေးမြူရေးကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှုမှာ သွင်းအားစုများအား အလွယ်တကူဝယ်ယူ၍ မရရှိနိုင်ပါ၊ ဝန်ဆောင်မှု နှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုများလည်း မရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ငါး၊ ပုဇွန် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ

မရှိပါ။ အဆိုပါကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးကဏ္ဍာ ထုတ်လုပ်မှုအတွက် စီးပွားဖြစ်ထုတ်ချေးငွေနှင့် နည်းပညာအကူအညီ များ လိုအပ်လျှက် ရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေရှားပါးသည် ☑ စားကျက်မြေလုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	ရေရှားပါးသည် ☐ ရေလုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
မျိုးတိရိစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ☑ မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ ☐ ချေးငွေလုံးဝမရပါ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေးစသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ☑ သွင်းအားစုများလုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရနိုင်ပါ ☑ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ ☑ ထုတ်ကုန်များကိုမရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝန်းအတွင်းမြေ နေရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ ☑ လုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	ရေမြေအနေအထားမကောင်းပါ☐ မဖြေဆိုပါ ☑

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ ☐ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ ☐ လုံးဝချေးငွေမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ ☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
နည်းပညာအကူအညီ နှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ ☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝမရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	☑ မလွယ်ကူပါ ☐ မဖြေဆိုပါ

ရင်းမြစ်... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကုဦးစီးဌာန ၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၌ စားကျက်မြေအသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကြက်၊ ဝက်များအား တပိုင်တနိုင်သာ မွေးမြူကြပါသည်။ ငါး၊ ပုဇွန်လုပ်ငန်းများလည်း လုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိပါ။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲပြီး လျှပ်စစ်မီးမရရှိသဖြင့်စီးပွားဖြစ်မွေးမြူနိုင်ခြင်းမရှိပါ၊ နည်းပညာ အထောက်အပံ့များပေးပါက ပိုမိုမွေးမြူနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်အားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	များ ☑ အသင့်အတင့် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

လယ်ယာသားငါး ထုတ်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသ ထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည် ☐ ဈေးကွက်အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည် သိရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်နားလည်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ ☐ သင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/ အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော(သို့မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ် မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် ☐ အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	များ ☐ အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြား ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသူ အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲသဖြင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများရှားပါးသောကြောင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ /နည်းပညာသင်တန်း

များသင်ကြားပေးနိုင်မည်ဆိုပါက လူငယ်များအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ရရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး ☑ လုံးဝမရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
လယ်ယာသားငါး ထုတ်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မကောင်း☑ ဈေးကွက်မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားမလည် ☑ လုံးဝနားမလည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အခြေအနေ	ညံ့☑ အလွန်ညံ့☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနည်းသည် ☑ ကုန်ကြမ်းမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ ☑ လုံးဝမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ ☐ ချေးငွေမရပါ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုရရှိ ခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ။ ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝမရပါ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်းမရှိ ☑ လုံးဝမတတ် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း ☑ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေအများ အပြားရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ၌သာ အများဆုံးလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းလက်လှမ်းမီမှုမရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတတ် ပညာသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း များပိုမိုများ ပြားလာမည် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ–၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	'ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ' တစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသောအိမ်ထောင် စုနှင့်လူဦးရေ	၂	၁	၃	၄				၁	၃	၄
၂	ကျေးရွာပြင်ပသို့ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										

	၃ လ အထိ									
	၆ လ အထိ									
	၁၂လထိ	-	-	-				-	-	-
	၁၂ လ အထက်	၁	၃	၄				၁	၃	၄

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒပါမှုမပါမှုစသည်ဖြင့်မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန်အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့်အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ ပြည်တွင်း တစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ နေထိုင်သူတိုင်းကို **'ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ'** ဟု သတ်မှတ်သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင်အကျုံးဝင်ပါသည်။ သားသမီးနှင့် ဆွေမျိုးများထံတွင် ခိုလှုံရန်၊ မှီခိုရန်သွားရောက်အခြေချနေသော၊ ကျန်းမာရေးအရ အမြဲတမ်းရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည်ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ ခေတ္တပညာသွားရောက် သင်ကြားနေသူများ၊ ခေတ္တကျန်းမာရေးကုသမှုခံယူနေသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခင်ကရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည်အခြေချနေထိုင်လျှက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီသွားနေသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာသော ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလမှာ ပြည်တွင်းသို့ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သောမိသားစု(၂)စုရှိပြီး ပြည်ပသို့ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသော မိသားစုများမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း

ဇယား(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၄
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	-

၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	-
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	-
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထား ခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	-

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် တခြားဒေသသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ (၄) ဦး ရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေရရှိရန်အတွက် သွားလာရခြင်းဖြစ်ပြီး သွားလာခဲ့သည့်အချိန်မှာ (၁၂)လ အထက်ကြာမြင့်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား(၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကိုမှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၂		✔	✔
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	- က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း(ဟွန်ဒီ)	✔			
	- ခ။ ဘဏ်	✔		X	
	- ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း				

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ(၄)ဦးရှိပြီး မိသားစုထံသို့ ဟွန်ဒီ ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဘဏ်မှတဆင့်ငွေလွှဲဖြင့်သော်လည်းကောင်း ပေးပို့ကြောင်း လေ့လာတွေ့ ရှိရပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား(၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	**အနီးဆုံးဈေး** (အနီးဆုံး <u>တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်</u>)	**အကြီးစားဈေးကွက်** (<u>အဓိကတစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	ကျုံပျော်မြို့မဈေး	ကျုံပျော်မြို့မဈေး
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)(အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကိုခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	ဝ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မှ ၅ မိုင် ☑ ၅ မှ ၁ဝ မိုင် ☐ ၁ဝမှ ၁၅ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် အထက် ☐	ဝ မှ ၁ဝ မိုင် ☑ ၁၁ မှ ၂ဝ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၃ဝ မိုင် ☐ ၃ဝ မှ ၅ဝ မိုင် ☐ ၅၁ မှ ၁ဝဝ ☐ ၁ဝဝ မိုင် အထက် ☐
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်း	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☑ ကား/ထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐ စက်လှေ ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☑ ကား/ထော်လာဂျီ ☑ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐ စက်လှေ ☐
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	**အနီးဆုံးဈေး** (အနီးဆုံး <u>တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်</u>)	**အကြီးစားဈေးကွက်** (<u>အဓိကတစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ☐ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း ☐ အဝတ်အထည် ☐ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ ☐ ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင် ☑	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ကုန်ခြောက်) ☐ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း ☐ အဝတ်အထည် ☐ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ ☐ ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံရနိုင် ☑
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေမှာ(၈) မိုင်ခန့်သွားလာရသော ကျုံပျော်မြို့မဈေးသို့ သွားလာကြပါသည်။ကျေးရွာတွင်

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကိုသာ အဓိကထား လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ရွာလမ်းမှာမြေသားလမ်းဖြစ်ပါသည်။ ကျုံပျော်မြို့သို့ အများအားဖြင့် စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီဖြင့် သွားလာကြပါသည်။ မြို့နှင့်ဆက်သွယ်သောလမ်းမှာ မြေသားလမ်း ၊ကျောက်ချောလမ်း စသည်တို့ ဖြစ်သည့်အတွက် မိုးရာသီတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲမှု အနည်းငယ်ရှိပါသည်။

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့ လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်/မြန်မာ့ စိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☑ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☑ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁% အောက် ☐ ၁ မှ ၂% ☑ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☑ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☑ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
သမဝါယမ ချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ ☑ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆လအတွင်း ☑ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☑ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☑ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☑ မရှိပါ ☐
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ ☑ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆လအတွင်း ☑ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☑ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☑	နည်းသည် ☑ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အဖွဲ့လိုက် ငွေစု/ ငွေချေး အစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစနှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။ ။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သတ်မှတ်ချက်အရ **ကာလတိုချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ အနည်းဆုံး တစ်ရက်မှ အများဆုံး တစ်နှစ်အထိ၊ **ကာလလတ်ချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ ၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အထိ၊ **ကာလရှည်ချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ ၅ နှစ်မှ ၁၀ နှစ်အထိ ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍ ၁၀ နှစ် ကာလအထက် ရှည်ကြာစွာချေးပေးသော ချေးငွေများရှိခဲ့သော ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ဘဏ်၊ သမဝါယမဦးစီးဌာန၊ များမှာ လယ်ယာမြေ ပိုင်ဆိုင်သူများကိုသာ ထုတ်ချေးပြီး (၁)ကေလျှင် (၁၅၀၀၀၀ိ/) ကျပ်နှုန်းထုတ်ချေးပေးပါသည်။ အများဆုံး ထုတ်ချေးသည့် ကေမှာ (၁၀)ကေဖြစ်သည်။ အတိုးနှုန်းမှာ(၀.၆၇)/(၁.၅) ကျပ်နှုန်းဖြစ်ပြီး ထုတ်ချေးသည့် ကာလမှာ (၇)/(၆)လဖြစ် သည်။ လယ်သမားများအနေဖြင့် (၁) ကေ ကုန်ကျစရိတ်မှာ (၂၀၀၀၀ဝိ/) ကျပ်ခန့် ကုန်ကျပါသည်။ ထို့အပြင် စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေကို ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန် အချိန်ရောက်ပါက ထွက်ရှိလာသည့် ကုန်ပစ္စည်းအား ပြန်လည်ရောင်းချရာတွင် ဈေးကောင်းမရဘဲ ရောင်းချရခြင်းကြောင့် ချေးငွေပေးဆပ်ရန် အခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ မိတ်ဆွေ ဆွေမျိုးထံမှ ချေးလျှင် အတိုးနှုန်းမှာ (၁၀%)ဖြစ်ပြီး တစ်ခါတစ်ရံ အပေါင်ပစ္စည်းများပေး၍ ချေးယူရပါ သည်။သို့ဖြစ်ပါ၍ မိမိတို့ကျေးရွာသို့ အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် တပိုင်တနိုင်လုပ်ငန်းများ ဆောင် ရွက်နိုင်ရန် မတည်ပေးနိုင်မည့် ချေးငွေ ထုတ်ချေးပေးနိုင်သော ဌာနများ/စီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက် ပေးမည်ဆိုပါက ကျေးရွာရှိ ဆင်းရဲသား လက်လုပ်လက်စားပြည်သူများ ဝင်ငွေတိုးပွားလာပြီး အကြွေးတင်ရှိမှုပပျောက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(စ)   ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁)   **ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့ အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ**

ဇယား (၂၉) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	**အခက်အခဲ**	**အန္တရာယ်ရှိမှု**(အခက်အခဲ 'ရှိ' ဟု ဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။**'မရှိ'** ဟု ဖြေဆိုထားပါက **ဖြေရန်မလို။**)
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	ရှိ ☐ မရှိပါ ☑	မြင့် ☐ လတ် ☑ နိမ့် ☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ ☑ မရှိပါ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☑ နိမ့် ☐
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ ☑ မရှိပါ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ ☑ မရှိပါ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ ☑ မရှိပါ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ ☑ မရှိပါ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ ☑ မရှိပါ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☑ နိမ့် ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများမှာ ဖျက်ပိုးများမှ နှစ်စဉ်ကျရောက်၍ ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါထိန်းချုပ်မှုမြင့်မားကြောင်းတွေ့ရှိ ရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မိမိတို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာနှင့်မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဆိုပါက သီးနှံများအထွက်နှုန်းတိုးလာပြီး ဝင်ငွေတိုးပွားလာနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ)   ပညာရေး

(ဆ-၁)   ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
စာမတတ်သူဦးရေ	-	-	
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၉၄	၉၅	၁၈၉
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၅၀	၅၁	၁၀၁

အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၂၀	၂၁	၄၁
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူဦးရေ	၅	၄	၉

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် <u>ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊</u> <u>**ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော**</u> <u>အတန်းပညာ တက်ရောက်ပြီး/တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ</u> ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီးခြင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမှုရှိဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်ကိုသာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန်ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု ဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဘဝတွင်သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံးပညာရေးအဆင့်/အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ – <u>**ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင်**</u> အဌမတန်း (Grade 8) တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ပါက **'အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ'** တွင်လည်းကောင်း၊ တတိယတန်း (Grade 3) တွင် ပညာသင်ကြားနေပါက (သို့မဟုတ်) **ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ–ဘုန်းကြီး ကျောင်းထွက်)** ရှိသည်ဆိုပါက **'မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ'** တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ **'ဘုန်းကြီးကျောင်းသင် ပညာရေး (ဘက–ကျောင်း)'** ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာပညာရေးအဆင့် အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း (Grade 4) အောင်မြင်ပြီး အလယ်တန်းပညာဆက်လက် သင်ကြားခြင်းမရှိပါက **'မူလတန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ'** တွင်သာ ထည့်သွင်းရ ပါမည်။ အခြေခံပညာမူလ တန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သော် လည်း စာလုံးဝမတတ်ပါက **'စာမတတ်သူဦးရေ'** တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှုမှာ မူလတန်းအဆင့် ရှိသူပေါင်း(၁၈၉)ဦး၊ အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ (၁၀၁)ဦး၊ အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ (၄၁)ဦးနှင့် တက္ကသိုလ်ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူပေါင်း(၉)ဦးရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ–၂) ကျောင်းတတ်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတတ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၁၅	၁၉	၃၄
အလယ်တန်း	၁၂	၁၄	၂၆
အထက်တန်း	၈	၉	၁၇
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၃	၄	၇

ရင်းမြစ် … (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်များတွင် ပညာ တက်ရောက်နေသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင်**'ဘုန်းကြီး ကျောင်းသင်ပညာရေး'** ကို သင်ယူဆည်းပူး **သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ** သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ၅ နှစ်နှင့် ၉ နှစ်ကြား မူလတန်းပညာ သင်ယူသူ လူဦးရေ(၃၄)ဦးရှိပါသည်။ အလယ်တန်းကျောင်းတက်သူဦးရေ (၂၆)ဦးရှိပါသည်။ အထက်တန်းတက်ရောက်သူဦးရေ(၁၇)ဦးနှင့် ကောလိပ်ကျောင်းတက်ရောက်သူ (၇)ဦးတက် ရောက်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျပန်းအလုပ်ကိုလုပ်ကိုင်သည့် မိသားစုများ၏ ကလေးများမှာ အလယ်တန်းရောက်လျှင် ကျောင်းထွက်နှုန်းများရခြင်းမှာ မိသားစုစားဝတ်နေရေး အတွက် လုပ်ငန်းခွင်၌ အလုပ်လုပ်ကိုင်နေရကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ☑ မူလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐
ခ။ ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ဝ မှ ၁ မိုင် ☑ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂ဝ မိုင် ☐ ၂ဝ မိုင် အထက် ☐
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ☑ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐
ဃ။စာသင်ကျောင်း၏စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)	၁၂ဝ'× ၃ဝ'
င။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း ☑ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စ။ ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည် ☑ မလုံလောက်ပါ ☐

ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း ☑ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐		
အကြောင်းအရာ	(၁)		
ဇ။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☑		
ဈ။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	၃	၄	၇
၅			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား×အနံ) သည် စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ **ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို** ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိ၍ မူလတန်းကျောင်းသားများသည် ရွာနှင့်တစ်မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော မူလတန်းကျောင်းသို့ သွားတက်ရပါသည်၊ ကျောင်းဆောင်မှာသွပ်မိုး၊ အုတ်ကာ (၁၂၀’× ၃၀’) ကျောင်းဆောင်ဖြစ်ပြီး စာသင်ကျောင်း၏ အကျယ်အဝန်းမှာ (၁၃၀’ x ၁၃၀’) ရှိပြီး စာသင်ကျောင်းသည် ကျေးရွာအနီးတွင်တည်ရှိခြင်း ကြောင့် ခြေလျင်သာ ကျောင်းတက်ကြပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ

ဇယား(၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	**ရှင်းလင်းချက်**
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် ☑ မလုံလောက် ☐
တပည့် – ဆရာ အချိုး	၄၀ : ၁ အောက် ☑ ၄၀ : ၁ အထက် ☐
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ ☐ နည်း ☑ လတ် ☐ များ ☐
အခက်အခဲ/ပြဿနာ	**ရှင်းလင်းချက်**
မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ ☐ မရှိ ☑
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် ☑ မလုံလောက် ☐
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတက်နိုင်မှု	မြင့် ☑ အသင့်အတင့် ☐
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ ☐ နည်း ☑
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဆရာမအလုံအလောက်မရှိပါ။ ကျောင်း အားကစား ဆိုင်ရာပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု မရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ (၇) တန်း (၈) တန်း ရောက်ပါက ကျောင်းထွက်၍ အလုပ်လုပ်သူအများအပြားရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အထက်တန်း ကျောင်းသို့ တက်ရောက်ရာတွင် ကျေးရွာနှင့်(၄)မိုင်ခန့် ကွာဝေးသော်လည်း မိသားစုစားဝတ်နေရေး အတွက် အလုပ်လုပ်ကိုင် နေရသောကြောင့် ကျောင်းထွက်သူများလည်း များပြားပါသဖြင့် ပညာရေးတွင် ပံ့ပိုးမှု များ စီစဉ်ပေးပါက ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(၉) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၉-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား(၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ ဖြစ်ပွားမှု
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့် ☑ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၃	ဌက်ဖျား	မြင့် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၅	HIV,AIDS,လိင်မှတစ်ဆင့်ကူးစက်နိုင် သောရောဂါများ	မြင့် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၆	တီဘီ	မြင့် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၇	ဆီးချို	မြင့် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၈	သွေးတိုး	မြင့် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊စီ)	မြင့် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၁၁	အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ကျေးရွာတွင် ကူးစက်ရောဂါ၊ HIV, AIDS ရောဂါသမားများ မရှိကြပါ။ ဂမ်းပျက်ဂမ်းလျှောရောဂါ၊ တီဘီရောဂါ၊ဆီးချိုနှင့် သွေးတိုးရောဂါ တို့မှာ အနည်းငယ်သာဖြစ်ပွားကြ ပါသည်။ သာမန်ဖျားနာခြင်း၊ နှာချေခြင်းစသည့် ရောဂါများသာ အဖြစ်များလေ့ရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေးအတွက် စိုးရိမ်ဖွယ်မရှိသောရွာဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လူကြီး၊ လူငယ် အကုန်လုံးအတွက်

ကျန်းမာရေးအသိပညာ ပေးဟောပြောပွဲများ ဆောင်ရွက် ပေးပါက ယခုထက်ပိုမိုကောင်းမွန်၍ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအား အထောက်အကူ ပြုနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၈-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား(၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုပ်ရောဂါ		Â
၂	ဆုံဆို့ကြက်ညှာ၊မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင်အသားဝါ	Â	
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	Â	
၄	မေးခိုင်(ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	Â	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	Â	
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	Â	
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	Â	
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်	Â	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်းမရှိ သော်လည်း အုပ်စုတွင်းတာဝန်ကျသည့် သားဖွားဆရာမများမှ ကာကွယ် ဆေးထိုးနှံမှုများကို လစဉ်၊ စီမံချက်များနှင့် သတ်မှတ်လများအလိုက် ဆောင်ရွက်ပေးလျှက်ရှိပြီး စာသင်ကျောင်းတွင် အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်များနှင့် အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုများကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပေးလျှက် ရှိပါသည်။

(၈-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ☑ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☑
တိုက်နယ်ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	ရှိ ☐

	၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	မရှိ ☐
မြို့နယ်ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☑ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	ရှိ ☑ မရှိ ☐
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင်ရှိသည် ☐ ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင်မရှိပါ ☑	ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားပါသည်။ ☐ ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားခြင်းမရှိပါ။ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိခင်များနှင့် နို့တိုက်မိခင်များအတွက် အုပ်စုတွင်းရှိဆရာမများမှ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ပေးကာ လိုအပ်သောဆေးနှင့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကိုလည်း ကူညီဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ကျေးရွာ အတွင်းရှိ အရေးပေါ်လူနာများအတွက် ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ သွားရောက် ကုသရန် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲသဖြင့် အချိန်ကြန့်ကြာမှုများ ရှိပါသည်၊ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရှိပါက သာမန်ဖျားရုံဖြင့် မြို့ပေါ်သို့သွားရောက်ကုသမှုယူရန်မလိုဘဲ အချိန်ကုန်လူပင်ပန်းမှုမရှိခြင်း၊ ငွေကုန်ကြေးကျသက်သာမှုရှိခြင်း များအပြင် ကလေးငယ်များ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ ကျန်းမာရေးကို တိုက်ရိုက်ဆေးကုသမှု ခံယူရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း ဆောက်လုပ်နိုင်ပါက ယခုထက် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ရှိလာမည်ဖြစ်ပါကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	**အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု**	**သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု** (စနစ်တကျစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက 'ရှိ'၊ မရှိပါက 'မရှိ')	**ရေ အရည်အသွေး** (သောက်သုံးရေအရည်အသွေးစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် 'ရှိ' ဟုဖြေ ဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ' ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေရန်မလို)	**သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့်လုံလောက်မှု အခြေအနေ**(ရာသီမရွေးပါကနွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	၃၅	ရှိ ☑ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐	နွေ ☑ မိုး ☑ ဆောင်း ☑
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	၆ ၇	ရှိ ☑ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐	နွေ ☑ မိုး ☑ ဆောင်း ☑
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐သင့် ☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းေ ေ		ရှိ ☐ မရှိ ☑	ကောင်း ☐သင့် ☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
ရေကန်		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐သင့် ☐ညံ့ ✔	နွေ ☑ မိုး ☑ ဆောင်း ☑

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	**သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု** (စနစ်တကျစမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက 'ရှိ'၊ မရှိပါက 'မရှိ')	**ရေ အရည်အသွေး** (သောက်သုံးရေအရည်အသွေးစမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှုတွင် 'ရှိ' ဟုဖြေ ဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ' ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေရန်မလို)	**သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့်လုံလောက်မှု အခြေအနေ**(ရာသီမရွေးပါကနွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
စိမ့်စမ်းရေ		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐သင့် ☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေရရှိမှုမှာ အဝီစိတွင်း/စက်တပ် နှင့် အဝီစိတွင်း/တုံကင်တွင်း တို့မှရရှိပါသည်။ တစ်နှစ်ပတ်လုံးလုံလောက်စွာ သုံးစွဲနိုင်သော်လည်း ကျန်းမာရေးဌာနမှ စနစ်တကျ စစ်ဆေးထားခြင်းမရှိသောကြောင့် အရောင်အဆင်းမှာ ကြည်လင်မှု မရှိ၍ သန့်ရှင်းသော သောက်ရေတွင်းများရရှိပါက ကျန်းမာသန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ သုံးစွဲနိုင်မည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(ဈ–၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	
ရေလောင်း/ ယင်လုံအိမ်သာ	၁၀၂
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	–
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	–
သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	**သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု**

တွင်းမရှိ အိမ်သာ	–
အိမ်သာမရှိ	–

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည် ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာကိုသာ အသုံးပြုကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ည) ကျား–မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား–မ ရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သောအချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူ များမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင်အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ☑
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများ တွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ☑	မရှိ ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☐	မရှိ ☑
စဉ်	**ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သောအချက်များ**	**ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူ များမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်**	
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ ☑	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအသင်း၊ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့တို့တွင် ကျေးရွာရှိအမျိုးသမီးများမှ ဦးဆောင်၍ လုပ်ငန်း

အလိုက် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ကာ ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပြီး လူမှုရေးအသင်း အဖွဲ့များတွင်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနည်းကျကျမသိသော်လည်း တရားမျှတမှု မည်သို့ယူရမည်ဖြစ်ကြောင်း တွေးခေါ် တတ်သည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဋ) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ(ဋ-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည်(မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁☑ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☑	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☑	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☑	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☑ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁☑ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☑	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☑	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☑	၀-၁ မိုင် ☑ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁☑ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☑	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☑	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☑	၀-၁ မိုင် ☑ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ မြေသားလမ်း-၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း-၂၊ ကျောက်ချောလမ်း-၃၊ ကွန်ကရစ်-၄၊ ကတ္တရာလမ်း-၅။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ ရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပါသည်။ ရွာချင်းဆက်လမ်းများမှာလည်း မြေသားလမ်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုလမ်းများမှာ ပွင့်လင်းရာသီ တစ်ခုတည်းသာပို၍အသုံးပြုနိုင်ပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး အသုံးမပြုနိုင်သော်လည်း မိုးရာသီသွားလာရာတွင် အခက်အခဲ ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား(၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကွန်ကရစ် တံတား	-	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐ ✔	၆လမှ ၁နှစ် ☑ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☑	ပွင့်လင်းရာသီ ☑ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
သစ်သား တံတား	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကြိုးတံတား	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☑	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☑	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☑
ဝါးတံတား	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရေပြွန်	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရေကျော်	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် တံတားဖြင့် ဆက်သွယ်သွားလာ အသုံးပြုခြင်းမရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက် ရှိ **အသုံးမပြုပါ** အကွက်တွင် Â ခြစ်ပါ။)

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး(မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☑	၁☐ ၂☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☑	၁☐ ၂☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ၁ “ လှေ၊ သမ္ဗာန်၊ ၂– စက်လှေ၊ ၃– သင်္ဘော။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည် ရေကြောင်းသယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေး မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက် လှေ	စက် ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်	ထော် လာဂျီ	ကား	မြင်း လှည်း	နွား လှည်း
အရေအတွက်	–	–	၂၈	၅၁	–	၂	–	–	–

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည် ရာသီမရွေး ကုန်းလမ်းဖြင့်သွားလာနိုင်ပြီး၊ ကုန်စည်စီးဆင်းမှုတွင် ဒေသမှထွက်ရှိသော သီးနှံများအား ကုန်းလမ်းဖြင့် အဓိကအသုံးပြုလျှက်ရှိပါသည်။ အခြားကျေးရွာများ၊ မြို့များသို့သွားလာ ဆက်သွယ်ရာတွင် မော်တော်ဆိုင်ကယ်ကို တွင်ကျယ်စွာ အသုံးပြုလျှက် သွားလာကြပါသည်။

(၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	-	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☑မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ မရှိ ☑
ဆိုလာစနစ်	၅၅	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐ မရှိ ☑
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ မရှိ☑
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	-	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ မရှိ ☑
လေစွမ်းအင်	-	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ မရှိ ☑
ဇီဝလောင်စာ	-	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ မရှိ ☑
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သောလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်	၃၆	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ မရှိ ☑
လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သော	၁၁		

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုမရှိပါ၊ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုများမှာ ဆိုလာမီးအသုံးပြုနိုင်ကြပြီး အခြားအိမ်ထောင်စုများမှာ ဘတ္တရီအားသွင်းပြီး အသုံးပြုသည့်စနစ်ကို ကျင့်သုံးကြပြီး လျှပ်စစ်မီးမသုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စုများလည်း ရှိနေပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာအခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၃၅	၃	၂၆	၂၂

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဖုန်းများဖြင့် လွယ်ကူစွာဆက်သွယ် အသုံးပြု ပြောဆိုနိုင်ပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်များကိုလည်း Face book၊ ဂြိုလ်တုစလောင်း၊ အင်တာနက်များမှ ရှာဖွေကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ကြပါသည်။

(ၢ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များအနားယူအပန်းဖြေရန်နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☑ မဖြေဆိုပါ☐
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန် နေရာနှင့်အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများရှိခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ ☐ နည်း ☑ များ ☐
စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်နေရာများ၊လူငယ်ရိပ်သာများ၊စာကြည့်တိုက်များစသည်တို့တွင်ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်များမှာ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေး များတွင် တက်ကြွစွာပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(ဏ–၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ကြေးနန်းလိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်းစသာဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐

လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး အစီအစဉ်	ရှိ ☐ မရှိ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျှော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဖုန်းလိုင်းများမိသောကြောင့် အလွယ်တကူဆက်သွယ်နိုင်ပြီး ကျေးရွာသူ/ ကျေးရွာသား များမှာဖုန်းဖြင့် Internet အသုံးပြု နေကြပါသည်။ အာမခံလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဝန်ဆောင်မှု များမရှိပါ။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ခြင်းမျိုးအတွက် ကျေးရွာသူ/ရွာသားများ အနေ ဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့မရှိပါ။ အကယ်၍မှုခင်း (သို့မဟုတ်) သဘာဝဘေးများ ပေါ်ပေါက်လာပါက ဖုန်းများဖြင့် သတင်း ပေးပို့နိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဏ–၂)မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ☐ မရှိ ☑	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ☑ မရှိ ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ☐ မရှိ ☑	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ☐ မရှိ ☑

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လူကုန်ကူးမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုများ လုံးဝမရှိပါ။ အရက်သေစာ သောက်စားခြင်း အနည်းငယ် ရှိပါသည်။ ခိုးဆိုးလုယက်မှုများ မရှိသလောက် နည်းပါး ပါသည်။ အမျိုးသားလူငယ်၊ လူလတ်ပိုင်း များတွင် မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်ပတ်သက်သော အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးပါကပိုမို ကျန်းမာပြီးစွမ်းဆောင်ရည်မြင့်တက်သော လူငယ်များ ပေါ်ပေါက်လာမည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရ ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၂

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ၊အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	ကျေးရွာသည် ရာသီဥတုသင့်တင့်မျှတပြီး စပါး၊ ပဲနှင့် အခြားသီးနှံများ စိုက်ပျိုးရန်အတွက် သာမန်အားဖြင့် သင့်လျော်သည်။ ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးအတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်စေသော ဆေးဘက်ဝင် အပင်များ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီသြဇာအတော်အသင့် ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူသယ်ယူ ပို့ဆောင်ပြီးရောင်း ချနိုင်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် လိုအပ်သည့်ရေကို အဝီစိတွင်းရေမှ အလွယ်တကူ ရယူသုံးစွဲနိုင်သည့် အခြေအနေကောင်းရှိပါသည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	ကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသတွင် တည်ရှိပါသည်။ လမ်းများမှာ မြေသားလမ်းများဖြစ်၍ မိုးရာသီတွင် အခက် အခဲ ရှိပါသည်၊ လမ်းပမ်း ဆက်သွယ်ရေး အရကုန်းလမ်းဖြင့် သွားလာ နိုင် ပါသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	ကျေးရွာအတွင်း ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးသဖြင့် ကျေးရွာပြည် သူများ စိတ်ချမ်းမြေ့စွာနေထိုင်နိုင်ကြပါသည်။
• ဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှု ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှ ကောင်း မွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက် အသုံးပြု နိုင်သည်။
• လူဦးရေ	ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေများပြားခြင်းကြောင့် လုပ် သားအင်အား အများအပြားရှိပါသည်။ ထိုအင်အားထုကို စွမ်းရည် မြှင့်သင်တန်းနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာစေနိုင်ပါမည်။ ကျားမတန်းတူ တူညီမျှရေးဆိုင်ရာကိစ္စများတွင် ကျားမခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း လျော့နည်း ပါသည်။ ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုနိုင်သော လူကြီးများလည်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာသူ၊ရွာသားများကလည်း ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၌ စည်းလုံးညီ ညီညွတ်ညွတ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ကျန်းမာရေးအဆောက်အဦ	ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးဌာနခွဲဆေးပေးခန်းမရှိသောကြောင့် အရေးပေါ်လူနာများအတွက် အခက်အခဲရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ ဆောက်လုပ်ပေးပါက ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။
• စိုက်ပျိုးရေး	ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် မြင့်မားပြီး ရောင်းချချိန်စားဝတ်နေရေးနှင့် ချေးငွေများပြန်လည်ပေးဆပ်ရန်အတွက် ဈေးကောင်းရရှိအောင် မစောင့်နိုင်သောကြောင့် အကျိုးအမြတ်ဖြစ်ထွန်းမှု နည်းပါးပါသည်။
• ပညာရေး	ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိ၍ (၁)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော အခြားရွာတွင် ပညာဆက်လက်သင်ကြားရခြင်းနှင့် ကျပန်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု အများစု၏ သားသမီးများသည် စားဝတ်နေရေးအတွက် မူလတန်းအဆင့်ပြီးမြောက်ပါက လုပ်ငန်းခွင်သို့ ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ရသောကြောင့် အဆင့်မြင့်ပညာရေး အဆင့်ရှိသူနည်း ပါးပါသည်။
• နည်းပညာနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု အလှမ်းဝေးခြင်း	ဦးစီးဌာနအသီးသီးမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော်လည်း ပုံမှန်လာရောက်ပြီး ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းများမရှိပါ။
• အသိပညာ၊ ဗဟုသုတ	ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအနားယူ အပန်းဖြေစရာများ မရှိသောကြောင့် လူငယ် လူရွယ်များ အသိပညာဗဟုသုတ အားနည်းမှုရှိပါ သည်။
• လျှပ်စစ်မီး	ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးမရရှိသောကြောင့် လူမှုစီးပွားတိုးတက်ရေး နှောင့်နှေးကြန့်ကြာလျှက်ရှိပါသည်၊ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျေးရွာတွင်း လျှပ်စစ်မီးရရှိမည်ဆိုပါက လူနေမှုအဆင့်အတန်းများ မြင့်မားလာနိုင်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၃)

ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်များ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်းနှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု					
(က)	ရွာတွင်းလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် လိုအပ်ခြင်း	မိုးရာသီတွင် ကျောင်းသားများ သွားလာရာတွင် ခက်ခဲခြင်းကုန် ပစ္စည်းများသယ် ယူပို့ဆောင်ရာတွင် ခက်ခဲခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများရှိခြင်း	ငွေကြေးအခက် အခဲရှိခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ချိတ်ဆက်၍တင်ပြ တောင်းခံခြင်း	ကျေးရွာတွင်းလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း

ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်များ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်းနှင့်လုပ်ငန်းများ
၂	လူငယ်အုပ်စု					
(က)	လျှပ်စစ်မီးမရှိခြင်း		လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲမည့် အိမ်ထောင်စုများရှိခြင်း	ကျေးရွာတွင်း ငွေကြေး အလုံအလောက်မရှိခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ တင်ပြတောင်းခံခြင်း	ကျေးရွာတွင်း လျှပ်စစ်မီး သွယ်တန်းခြင်း
၃	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးအုပ်စု					
(က)	ရေသန့်တွင်းမရှိခြင်း	အဝီစိတွင်းများ သာရှိပြီး စနစ်တကျ သန့်စင်မှုမရှိခြင်း	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရေရရှိနိုင်ခြင်း	ကျေးရွာတွင်း နည်းပညာနှင့် ငွေကြေး အလုံအလောက်မရှိခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ တင်ပြတောင်းခံခြင်း	ရေသန့်တွင်း တည်ဆောက်ခြင်း

ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်များ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၄	အမျိုးသမီးအုပ်စု					
(ခ)	ရွာချင်းဆက်လမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် လိုအပ်ခြင်း	မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်း၊ မိုးရာသီတွင် သွားလာ၍မရခြင်း	ရွာလူထုလုပ်အားရှိခြင်း	ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ချိတ်ဆက်၍တင်ပြတောင်းခံခြင်း	ရွာခြင်းဆက်လမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း
၅	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး မဟုတ်သောအုပ်စု					
(က)	ချေးငွေရရှိစေရန် လိုအပ်ခြင်း	အရင်းအနှီးမတည်ငွေမရှိခြင်း	အလုပ်လုပ်နိုင်သူများရှိခြင်း	ဦးဆောင်သူမရှိခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍အတိုးနှုန်း သက်သာစွာဖြင့် ရင်းနှီးမတည်ငွေထုတ်ချေးပေးနိုင်ရန် တင်ပြတောင်းခံခြင်း	မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းကဲ့သို့ အတိုးသက်သာစွာဖြင့် ချေးငွေရရှိစေခြင်း

တိုက်ရွာကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖက်ကြီးကုန်းကျေးရွာကော်မတီဝင်များစာရင်း

စဉ်	အမည်	အဘအမည်	မှတ်ပုံတင်အမှတ်	အသက်	တာဝန်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးစိန်ခိုင်ဝင်း	ဦးစန်းရီ	၁၄/ကပန (နိုင်) ၁၃၇၁၂၁	၄၇	ဥက္ကဌ	၀၉-၈၈၇၂၇၁၅၉၆
၂	ဦးဝင်းကိုကို	ဦးထွန်းသန်း	၁၄/ကပန (နိုင်) ၁၇၈၉၇၅	၄၃	ဘဏ္ဍာရေးမှူး	၀၉-၆၆၉၆၁၇၂၈၇
၃	ဦးရွှေသိန်းထူး	ဦးအောင်ကြည်သိန်း	၁၄/ကပန (နိုင်) ၁၂၆၂၃၂	၄၂	အတွင်းရေးမှူး	၀၉-၆၆၆၈၄၂၂၈၂
၄	ဦးဝင်းဇော်မျိုး	ဦးစံငြိမ်း	၁၄/ကပန (နိုင်) ၁၉၀၆၉၉	၂၈	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၆၈၉၁၆၈၂၅၉
၅	ဒေါ်မို့မို့အေး	ဦးစိုးမြင့်	၁၄/ကပန (နိုင်) ၂၃၀၄၇၇	၂၆	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၂၂၅၆၂၃၀၀
၆	ဦးအောင်ထက်နိုင်	ဦးအေးချစ်	၁၄/ကပန (နိုင်) ၂၃၀၄၆၂	၂၆	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၆၆၇၉၂၈၅၀၀
၇	ဒေါ်တင်ချိုဝင်း	ဦးစံတင်	၁၄/ကပန (နိုင်) ၁၇၉၈၉၃	၃၂	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၉၆၄၈၆၄၇၉၈
၈	ဒေါ်ခင်ထွေး	ဦးကျော်သ ောင်း	၁၄/ကပန(နိုင်) ၂၃၉၆၂၀	၄၂	အဖွဲ့ဝင်	
၉	ဦးချစ်စမ်းမောင်	ဦးညွန့်စိုး	၁၄/ကပန (နိုင်) ၂၅၂၇၅၀	၃၀	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၆၇၅၉၅၀၀၀၄

ဝမ်းစာဖူလုံမှုစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း

ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေနှင့် အကြွေးတင်မှုစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း

စဉ်	အိမ်ထောင်ဦးစီး အမည်	ဓန အဆင့်	ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ ကောက်ယူခြင်း (သက်ဆိုင်သည့် အကွက်ကို ✓ ခြစ်ရန်)								အကြွေးတင်မှု စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း			
			လွန်ခဲ့သော ၁၂ လအတွင်း ဝမ်းစာမဖူလုံ၍					ဝမ်းစာဖူလုံမှု (လ)			အကြွေးတင်မှု (ရှိ/မရှိ)	ပမာဏ (အကြွေးတင်လျှင်)	မည်သူ့ထံမှ ချေးယူ (၁-၇)	မည်သည့်ကိစ္စအတွက် သုံးစွဲ (၈-၁၃)
			အခြား အစာ ပြောင်းလဲစား	လျော့စား	ချေးယူ	အထောက်အပံ့ယူ	လုပ်အားခကြိုယူ	၃ လ အောက်	၃-၆ လ	၆-၁၂ လ				
၁။	ဦးဝင်းမြင့်	၃	-	-	✓	✓	✓	✓	-	-	ရှိ	-	၁၊၂	၈
၂။	ဒေါ်ထွေးရင်	၃	-	-	✓	✓	✓	✓	-	-	ရှိ	-	၁၊၂	၈
၃။	ဦးမြင့်ဦး	၄	-	-	✓	✓	✓	✓	-	-	ရှိ	-	၁၊၂	၈၊၁၀
၄။	ဒေါ်မဲကြုပ်	၄	-	-	✓	✓	✓	✓	-	-	ရှိ	-	၁၊၂	၈၊၉
၅။	ဒေါ်စန်းကြည်	၃	-	-	✓	✓	✓	✓	-	-	ရှိ	-	၁၊၂	၈
၆။	ဦးခင်မောင်ထွေး	၃	-	-	✓	✓	✓	✓	-	-	ရှိ	-	၁၊၂	၈
၇။	ဦးဇော်ကြီး	၃	-	-	✓	✓	✓	✓	-	-	ရှိ	-	၁၊၂	၈
၈။	ဦးလူအေး	၃	-	-	✓	✓	✓	✓	-	-	ရှိ	-	၁၊၂	၈၊၁၀
၉။	ဦးစိန်ထွန်း	၄	-	-	✓	✓	✓	✓	-	-	ရှိ	-	၁၊၂	၈၊၁၀
၁၀။	ဦးကျော်နိုင်ဝင်း	၄	-	-	✓	✓	✓	✓	-	-	ရှိ	-	၁၊၂	၈

မှတ်ချက်	အပေါင်ဆိုင် - ၃	အစိုးရစီမံကိန်း - ၆	အဝတ်အထည်၊နေစရာ - ၉	ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင် -၁၂
ဆွေမျိုး(သို့)မိတ်ဆွေ - ၁	အစိုးရဘဏ် - ၄	အန်ဂျီအို - ၇	ကျန်းမာရေး - ၁၀	အခြားပစ္စည်းများဝယ်ယူရန်-၁၃
ငွေတိုးချေးသူ - ၂	ပုဂ္ဂလိကဘဏ် - ၅	စားသုံးရန်အတွက် - ၈	ပညာရေး - ၁၁	

စဉ်	အိမ်ထောင်ဦးစီး အမည်	ဓနအဆင့်	ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ ကောက်ယူခြင်း (သက်ဆိုင်သည့် အကွက်ကို ✓ ခြစ်ရန်)								အကြွေးတင်မှု စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း			
			လွန်ခဲ့သော ၁၂ လအတွင်း ဝမ်းစာမဖူလုံ၍					ဝမ်းစာဖူလုံမှု (လ)						
			အခြားအစားပြောင်းလဲစား	လျှော့စား	ချေးယူ	အထောက်အပံ့ယူ	လုပ်အားခကြိုယူ	၃ လအောက်	၃-၆ လ	၆-၁၂ လ	အကြွေးတင်မှု (ရှိ/မရှိ)	ပမာဏ (အကြွေးတင်လျှင်)	မည်သူ့ထံမှချေးယူ (၁-၇)	မည်သည့် ကိစ္စအတွက်သုံးစွဲ (၈-၁၃)
၁၁။	ဦးထူးအောင်	၃	-	-	✓	-	-	✓		-	ရှိ	-	၁၂	၈
၁၂။	ဦးအောင်ကိုဦး	၄	-	-	✓	-	-	✓	-	-	ရှိ	-	၁၂	၈
၁၃။	ဦးမြင့်မောင်	၄	-	-	✓		-	✓	-	-	ရှိ	-	၁၂	၈
၁၄။	ဦးညဏ်ဖြိုးထွန်း	၄	-	-	✓	-	-	✓	-	-	ရှိ	-	၁၂	၈
၁၅။	ဦးကို	၄	-	-	✓	-	-	✓	-	-	ရှိ	-	၁၂	၈
၁၆။	ဦးစိန်မောင်	၄	-	-	✓	-	-	✓	-	-	ရှိ	-	၁၂	၈
၁၇။	ဒေါ်နိုင်နိုင်ဌေး	၄	-	-	✓	-	-	✓	-	-	ရှိ	-	၁၂	၈၊၁၀
၁၈။	ဒေါ်ဝင်းဝင်းစန်း	၄	-	-	✓	-	-	✓	-	-	ရှိ	-	၁၂	၈၊၁၀

မှတ်ချက်	အပေါင်ဆိုင် - ၃	အစိုးရစီမံကိန်း - ၆	အဝတ်အထည်၊နေစရာ - ၉	ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင် -၁၂
ဆွေမျိုး(သို့)မိတ်ဆွေ - ၁	အစိုးရဘဏ် - ၄	အန်ဂျီအို - ၇	ကျန်းမာရေး - ၁၀	အခြားပစ္စည်းများဝယ်ယူရန်-၁၃
ငွေတိုးချေးသူ - ၂	ပုဂ္ဂလိကဘဏ် - ၅	စားသုံးရန်အတွက် - ၈	ပညာရေး - ၁၁	

ကိုးကားစာရင်း

၁။ သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီး ဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ။

၂။ ၂၀၂၁ခု ဧပြီလ ညောင်လံကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊